

Jaarverslag 2019

Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Rechtsvorm : Stichting
Kvk nummer : 71916873
Statutaire zetel : Terneuzen
Adres : Oude Vaart 1, 4537 CD Terneuzen
E-mail : info@vozeeuwsvlaanderen.nl
Website : www.vozeeuwsvlaanderen.nl
Bestuursnummer : 42770

Status : definitief
Datum : 09-06-2020

INHOUDSOPGAVE

A. Bestuursverslag

1.	Voorwoord	2
2.	Over de organisatie	3
2.1	Juridische structuur	3
2.2	Aangesloten scholen	3
2.3	Organigram	3
2.4	Code goed onderwijsbestuur	4
2.5	Fusie en transitieplan	4
3.	Onderwijskundig beleid	7
3.1	Missie, visie en onderwijsplannen	7
3.2	Slagingspercentages 2018-2019	13
3.3	Klachten	14
3.4	Verbonden partijen	14
3.5	Kwaliteitszorg	15
4.	Bedrijfsvoering	17
4.1	Personeel	17
4.2	ICT	19
4.3	Huisvesting	20
4.4	Inkoop	21
4.5	Allocatie van middelen	21
5.	Financiële beschouwing	22
5.1	Financiële paragraaf	22
5.2	Continuïteitsparagraaf	27
	Verslag raad van toezicht	37
	Verslag GMR	40

B. Jaarrekening

	Financieel Jaarverslag	
6.	Jaarrekening	42
	Grondslagen waardering en bepaling resultaat	42
	Balans per 31-12-2019	51
	Staat van baten en lasten over 2019	52
	Kasstroomoverzicht 2019	55
	Toelichting op de balans	56
	Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen	65
	Toelichting staat van baten en lasten	67
	Verbonden partijen	74
7.	WNT verantwoording	75
	Ondertekening door bestuur en toezichthouders	79
	Controleverklaring onafhankelijk accountant	80

BESTUURSVERSLAG

1. Voorwoord

Het eerste deel van 2019 stond duidelijk in het teken van de afronding van het voorbereidend transitiejaar. De scholen richtten zich daarbij met name op de ontwikkeling van en voorbereiding op de implementatie van het onderwijsmodel. Voor specifiek het Lodewijk College kwam daarbovenop nog de voorbereiding op de organisatorische samensmelting tot één school. Het bestuur werkte daarnaast gericht aan het ontwikkelen, vastleggen en implementeren van nieuw beleid, het inrichten van de Gemeenschappelijke Dienst met bijbehorende harmonisatie van systemen en het ontwerpen en inrichten van de gezamenlijke ICT-omgeving.

De start van het nieuwe schooljaar in augustus voelde voor de meest betrokkenen dan ook als een 'echte' start van de nieuwe organisatie. Het Lodewijk College werd daadwerkelijk één, een nieuw bestuur en grotendeels nieuwe managementteams traden aan, de Gemeenschappelijke Dienst werd centraal gehuisvest en het onderwijsmodel werd in brugklas en eerste jaar bovenbouw ingevoerd.

Dat er veel en goed werk verricht is, bleek tijdens de monitoring van het transitieplan, waar alle partners (overheden, Inspectie) tevredenheid toonden over de bereikte resultaten. Desondanks ervoeren alle direct betrokkenen dat de opdrachten vanuit het transitieplan groot zijn. De beperkte voorbereidingstijd en hoog tempo van implementatie leggen een hoge druk op alle medewerkers en schoolleidingen. Een ingrijpende wijziging in organisatievorm en de implementatie van een ander onderwijskundig model vragen veel aandacht en energie van de medewerkers, die zich tevens verantwoordelijk blijven voelen voor de kwaliteit van het dagelijkse onderwijs. Het is dan ook een opgave voor bestuur en de schoolleidingen om een goede balans te vinden tussen het realiseren van de resultaatafspraken en de haalbaarheid.

VO Zeeuws-Vlaanderen en de daaronder ressorterende scholen zijn erin geslaagd om zich snel (weer) op de kaart te zetten: het Zwin College durft weer 'toekomst' uit te stralen en de nieuwe school in Terneuzen, het Lodewijk College, heeft snel naamsbekendheid gekregen. Dankzij een aantal in het oog springende activiteiten, zoals het symposium *Krimpbeleid*, de bedrijvendag (op initiatief van de Maatschappelijke Adviesraad) en de opening van de extended classroom, werkt VO Zeeuws-Vlaanderen herkenbaar én innovatief aan samenwerking met de omgeving.

Mede dankzij de financiële bijdragen van de verschillende partners in het transitieplan, zijn we erin geslaagd om in 2019 ons onderwijs te organiseren volgens wens en binnen de financiële kaders zoals we die gezamenlijk bepaald hebben. Aangezien in de meerjarenbegroting voor 2022 een financieel vraagstuk gedefinieerd was, is in 2019 door het bestuur een actieve politieke lobby gevoerd om kleine brede scholengemeenschappen in een geïsoleerde situatie extra middelen toe te wijzen. Het wetsvoorstel vereenvoudiging bekostiging in combinatie met aanvullende bekostiging voor geïsoleerde scholen sluit aan bij onze wens en biedt onze organisatie perspectief.

Gezien de grote inspanningen die verricht zijn, past een woord van dank aan alle medewerkers, toezichthouders, leden van de medezeggenschapsraden en adviesraden voor alle bijdragen die in het afgelopen jaar geleverd zijn om onze nieuwe organisatie verder uit te bouwen en zorg te dragen voor goed onderwijs aan onze leerlingen.

Met veel genoegen presenteren wij dan ook ons jaarverslag als weergave van hetgeen wij allen bereikt hebben.

Piet de Witte, voorzitter college van bestuur

2. Over de organisatie

2.1 Juridische structuur en samenstelling bestuur en Raad van toezicht

De Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is een organisatie die per 1 augustus 2018 is ontstaan als gevolg van een bestuurlijke fusie van de vier voortgezet onderwijsbesturen in Zeeuws-Vlaanderen. Voor een nadere toelichting op de achtergronden van de fusie: zie paragraaf 2.5.

Terzelfdertijd met de bestuurlijke (juridische) fusie heeft een institutionele fusie van de twee scholen in Terneuzen plaatsgevonden (zie ook 2.2 voor nadere informatie).

De Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen wordt bestuurd door een tweehoofdig college van bestuur. Per ultimo 2019 wordt het bestuur gevormd door een voorzitter, de heer P.J. de Witte, en een lid, de heer S. van Nispen. Tot en met het schooljaar 2018-2019 was er sprake van een bestuurlijke overgangssituatie (een voorzitter cvb en drie leden) die voortkwam uit de fusie.

Met ingang augustus 2018 is er ook een raad van toezicht benoemd. Van elke rechtsvoorganger zetelt de voorzitter in de raad van toezicht. Daarnaast is een onafhankelijk voorzitter benoemd en is er ook een lid voorgedragen door de GMR.

Ultimo 2019 bestond de raad van toezicht uit de volgende leden:

Naam	Rol raad van toezicht
M.C. van Dam- Mieras	Voorzitter
J.P.L.D. Leenknecht	Lid en vice-voorzitter
F.J. Simons	Lid
T.C.A. de Smet	Lid
G.F. Langerlaert	Lid

Een toelichting op de nevenfuncties van de raad van toezicht is terug te vinden in de rapportage van dit toezichthoudende orgaan.

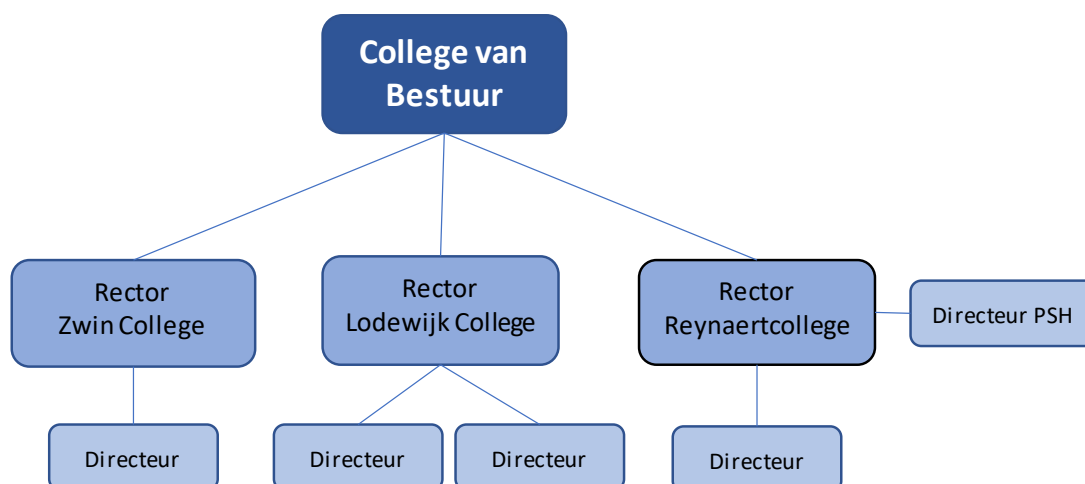
2.2 Aangesloten scholen

Brin nummer	School
00AQ	Zwin College Scholengemeenschap voor Vmbo Mavo Havo Vwo Lwoo (Oostburg)
25FX	Reynaert College Scholengemeenschap voor Lyceum Havo Mavo Vmbo Lwoo (Hulst)
26JV	Praktijkschool Hulst
31JW	Lodewijk College Scholengemeenschap voor Vwo Havo Mavo Vmbo Lwoo (Terneuzen)

Het Lodewijk College te Terneuzen is voortgekomen uit een fusie van SSG De Rede en het Zeldenrust-Steelantcollege. Deze institutionele fusie is per augustus 2018 tot stand gekomen. Vooralnog wordt onderwijs gegeven op twee locaties.

2.3 Organigram

In het schooljaar 2018-2019 was er door de fusie sprake van een overgangssituatie, maar per schooljaar 2019-2020 ziet het organigram van de directie van de stichting VO Zeeuws-Vlaanderen er als volgt uit zien:

De rector van een scholengemeenschap is (eind)verantwoordelijk voor de scholengemeenschap. De praktijkschool Hulst wordt geleid door een directeur, maar de rector van het Reynaertcollege is eindverantwoordelijk voor het praktijkschool.

De directie van elke school wordt met ingang van het schooljaar 2019-2020 gevormd door een rector met een of twee directeuren: het Zwin College wordt geleid door een tweehoofdige directie, het Lodewijk College door een driehoofdige directie en het Reynaertcollege door een tweehoofdige directie.

2.4 Code goed onderwijsbestuur

Het college van bestuur en de raad van toezicht werken conform de code goed onderwijsbestuur van de VO-Raad. Belangrijke elementen uit de code goed bestuur, zoals scheiding van bestuur en toezicht, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bestuur en toezicht, zijn bij de oprichting van de stichting vastgelegd in de statuten, het bestuursreglement, het managementstatuut en het reglement van de raad van toezicht.

Ook aan de lidmaatschapseisen van de VO-raad wordt voldaan.

De nevenfuncties van de raad van toezicht staan vermeld in de rapportage van het toezichthoudend orgaan. Onderstaand een overzicht van de nevenfuncties van het college van bestuur:

Naam	Functie cvb	Nevenfunctie
P.J. de Witte	Voorzitter	Vicevoorzitter Centrum voor Toptechniek
S. van Nispen	Lid	/

2.5 Fusie en transitieplan

Noodzaak tot fusie

De bevolkingskrimp (ontgroening) in Zeeuws-Vlaanderen en de grote afstanden tussen kernen en scholen zorgde er voor dat het bestaansrecht van de scholengemeenschappen in Zeeuws-Vlaanderen niet meer vanzelfsprekend was. De ontgroening was als eerste in de gemeente Sluis merkbaar. Het Zwin College daalde van ruim 1100 naar minder dan 800 leerlingen, waardoor het voortbestaan van de school onzeker werd. Ook voor andere scholengemeenschappen was duidelijk dat het perspectief op de langere termijn zorgelijk zou worden, door krimp (Hulst) en concurrentie (Terneuzen).

Vervolgens werd in 2017 het Zwin College - als gevolg van de leerling daling en de daarmee verminderde baten - onder financieel toezicht van de inspectie van het Onderwijs gesteld. Zo werd het steeds duidelijker dat

zonder vergaande samenwerking tussen de vo-scholen in de regio goed, thuisnabij onderwijs op de tocht kwam te staan.

Vervolgens werd de taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen werd ingesteld om een intensieve vorm van samenwerking te onderzoeken. Taskforce formuleerde in zijn advies een aantal samenhangende maatregelen om ook in de toekomst te kunnen voorzien in thuisnabij, breed en rijk voortgezet onderwijs, in alle delen van Zeeuws-Vlaanderen.

De Taskforce kwam tot de volgende aanbevelingen:

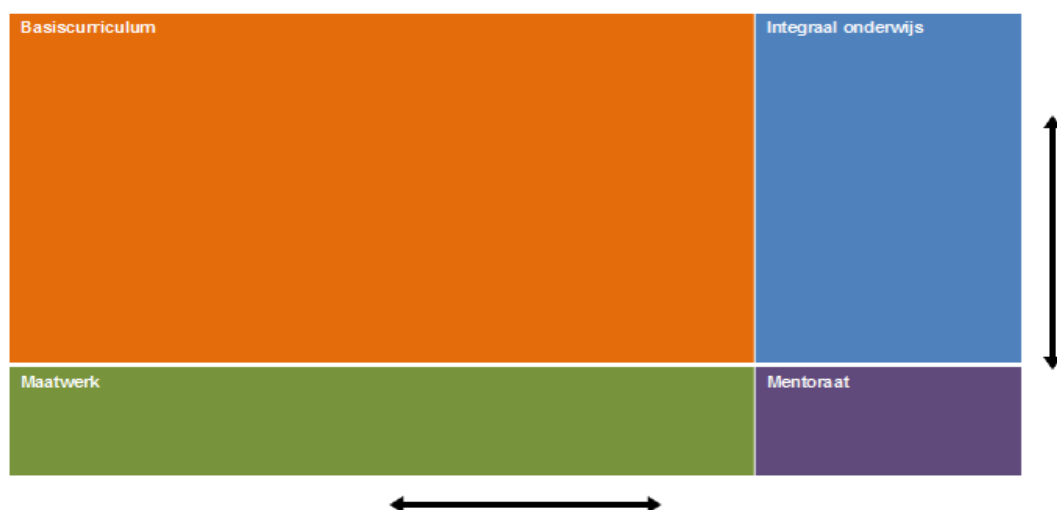
1. Het aangaan van een bestuurlijke fusie per 1 augustus 2018 tussen de schoolbesturen vier schoolbesturen in Zeeuws-Vlaanderen.
2. Het realiseren van een institutionele fusie (scholenfusie) per 1 augustus 2018 tussen de scholengemeenschappen van De Rede en het ZSC.
3. Het opstellen van een zogenaamd 'Transitieplan' waarin de schoolbesturen laten zien op welke wijze zij als één organisatie voor voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen:
 - (a) zorgen voor een breed, thuisnabij en kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod in Hulst, Terneuzen en Oostburg;
 - (b) zorgdragen voor een meer doelmatige inrichting van onderwijs en organisatie.
4. (c) met dit 'Transitieplan' als basis de continuïteit en onderwijskwaliteit van het Zwin College in Oostburg duurzaam kunnen waarborgen.
5. Het afsluiten van een 'Financieel Arrangement' tussen de betrokken schoolbesturen en overheden (rijk, gemeenten en provincie) op basis van de afspraken tussen deze overheden van 16 november 2017 en het Transitieplan. Dit arrangement voor de periode 2018-2022 voorziet in extra financiële middelen om (a) toe te groeien naar een duurzaam gezonde onderwijsorganisatie (transitiekosten) en (b) de onderwijskwaliteit op de betrokken scholen te garanderen.
6. Monitoring van de realisatie van het transitieplan en het Financieel Arrangement door de overheden en het nieuwe schoolbestuur om tijdig te kunnen bepalen of voortzetting van het Financieel Arrangement na 2022 in enigerlei vorm (nog) nodig is om de onderwijskwaliteit van het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen te kunnen waarborgen.

Transitieplan

Alle schoolbesturen hebben ingestemd met het advies van de taskforce en hebben vervolgens samen een transitieplan opgesteld. Eind april 2018 is dat plan aan de betrokken overheden aangeboden. De belangrijkste elementen uit het transitieplan zijn:

- De beschrijving van de maatregelen die noodzakelijk zijn om het onderwijs en de organisatie in de komende jaren doelmatiger in te richten (één onderwijsmodel, afstandslernen, onderwijs aanbieden vanuit één locatie, afstemming leerdoelen en methodes, gemeenschappelijke onderwijstijden en lesduur).
- Vanuit het transitieplan en de nadere uitwerking daarvan zijn een aantal keuzes gemaakt in (de organisatie van) het onderwijsaanbod en onderwijsmodel. In het Zeeuws-Vlaams onderwijsmodel wordt gekozen voor vier hoofdelementen: het basiscurriculum, integraal onderwijs, maatwerk en het versterkt mentoraat. In de onderwijsplannen (zie hieronder) zijn deze keuzes verder uitgewerkt. Ambitie hierbij is het realiseren van een breed en thuisnabij aanbod van vmbo tot en met gymnasium in Hulst, Terneuzen en Oostburg met aantrekkelijke en eigentijdse onderwijsprogramma's, die de vergelijking met het aanbod in een middelgrote Nederlandse gemeente goed kunnen doorstaan.

Figuur Zeeuws-Vlaams onderwijsmodel

- Er wordt inzicht gegeven in de keuzes die zijn gemaakt voor de besteding van de extra middelen die nodig zijn voor het behoud en inrichten van (nieuwe) aantrekkelijke onderwijsprogramma's, 'magneten' in de terminologie van de Taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.
- Er wordt verantwoording afgelegd van de besteding van het transitiebudget dat beschikbaar wordt gesteld, waarbij ook inzicht wordt gegeven in de besteding van de extra middelen die noodzakelijk zijn om te komen van de huidige situatie naar een vernieuwd onderwijsmodel en een meer doelmatige organisatie.

3. Onderwijskundig beleid

3.1 Missie, visie en onderwijsplannen

Vanaf 1 augustus 2018 is op basis van het Transitieplan hard gewerkt aan de onderwijsplannen. Daarbij diende als eerste de missie en visie van de nieuwe stichting VO Zeeuws-Vlaanderen te worden geformuleerd. Vervolgens kon worden gewerkt aan de vormgeven van de onderwijsplannen. Naast een gemeenschappelijk deel, waarin de gezamenlijke uitgangspunten, afspraken in inspanningsverplichtingen staan geformuleerd kent elke school ook een eigen schoolplan. Hieronder staan de missie en visie van de stichting verwoord. Vervolgens wordt een korte samenvatting gegeven van het gemeenschappelijk deel van de onderwijsplannen en de onderwijsplannen van de drie scholengemeenschappen.

Missie

VO Zeeuws-Vlaanderen staat voor goed, thuisnabij voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen. Voor ieder kind moet iedere vorm van goed regulier voortgezet onderwijs bereikbaar zijn. In Zeeuws-Vlaanderen betekent dat er in iedere gemeente een brede scholengemeenschap is gevestigd, waar leerlingen het onderwijs van vmbo tot en met vwo (inclusief gymnasium) kunnen volgen. De scholen werken nauw samen om dit te realiseren.

Samen vinden wij ons in de volgende **missie**:

Wij staan voor goed onderwijs. Dat betekent dat onze leerlingen gemotiveerd naar school komen. Het personeel werkt professioneel en met plezier, en voelt zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Het resultaat is dat onze leerlingen goede (op of boven het landelijk gemiddelde) examenresultaten boeken en het goed doen in het vervolgonderwijs, onze samenleving en in hun werk.

Wij bieden verschillende leervormen, zodat hoofd (kennis), hart (persoonlijke ontplooiing) en handen (praktijk, toepassen) worden aangesproken. Dit draagt bij aan de algehele vorming van onze leerlingen en doet recht aan verschillen en talenten. We bieden daarbij tevens gepaste ondersteuning om ons onderwijs voor elke leerling toegankelijk te maken.

Samen leren maakt je beter en draagt bij aan de vorming als mens. Dat geldt niet alleen voor leerlingen, maar ook voor ons personeel. Daarom vormen wij een leergemeenschap.

Op onze scholen is iedereen welkom en wij geven alle ruimte aan talentontwikkeling, in de brede zin van het woord.

Wij zijn regionaal geworteld en internationaal georiënteerd, waarbij wij het opvoeden tot goed burgerschap als een belangrijke taak van de school zien.

Onze leerlingen, ouders en externe stakeholders zijn tevreden over onze scholen. Dit geldt ook voor onze omgeving in Zeeuws-Vlaanderen.

Vanuit deze missie dragen wij ons motto uit: *Goed onderwijs voor elke leerling.*

Visie

We stimuleren en motiveren leerlingen om, op basis van hun mogelijkheden, optimaal te presteren. Dit doen we door ons onderwijs in samenhang te organiseren en in de vorm van doorlopende leerlijnen vanuit primair onderwijs naar beroeps-, wetenschappelijk onderwijs en beroep. Daarbij bieden we ruimte voor maatwerk, passende begeleiding en de mogelijkheid om door te stromen of deels examen te doen op een hoger niveau. Ons onderwijs is per definitie gericht op het behalen van een passend diploma of doorstroming naar een beroep.

Ons onderwijs besteedt aandacht aan goede kennisoverdracht, maar wordt tegelijkertijd zo praktijkgericht mogelijk aangeboden (toepassen, context) en vindt ook plaats in en met de omgeving. Een variatie aan didactische werkvormen (passende leerstrategieën) draagt zorg voor betere resultaten bij onze leerlingen en doet een groter beroep op de professionaliteit van onze docenten. Daarbij maken wij meer werk van integraal leren en maatwerk.

Ons onderwijs vraagt dat de leerling een toenemende eigen verantwoordelijkheid krijgt. Vanuit die verantwoordelijkheid kan de leerling meer eigen keuzes maken, aanvullend en verrijkend onderwijsaanbod volgen en meer zelfstandig aan de slag gaan. Deze werkwijze vraagt een goede begeleiding. Daarom investeren wij in versterkt mentoraat. Een veilige leer- en leefomgeving voor leerlingen en personeel is daarbij wel een voorwaarde.

We zijn samen verantwoordelijk voor de kwaliteit van ons onderwijs en de individuele ontwikkeling van elke leerling. Dat vereist ruimte voor en verantwoordelijkheid van de leerling voor zijn eigen leergedrag en voorbeeldgedrag van de docent.

Op scholen waar leerlingen meer verantwoordelijkheid krijgen, past dat docenten en onderwijsondersteunend personeel - met inachtneming van de gezamenlijke kaders - professionele ruimte krijgen. Daarbij is onze filosofie dat die ruimte vanuit de docententeams in gezamenlijkheid vorm wordt gegeven. Docenten en onderwijsteams dienen ook de faciliteiten te krijgen om zich te scholen en verder te ontwikkelen.

Wij zijn er gezamenlijk voor verantwoordelijk dat wij thuisnabij voortgezet onderwijs in de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten ook in de verdere toekomst kunnen garanderen. Daarom werken wij samen op basis van het Zeeuws-Vlaams onderwijsmodel. Dat betekent dat wij logistieke (bv. starttijden onderwijs op alle locaties) en inhoudelijke afspraken hebben gemaakt om die samenwerking waar te maken.

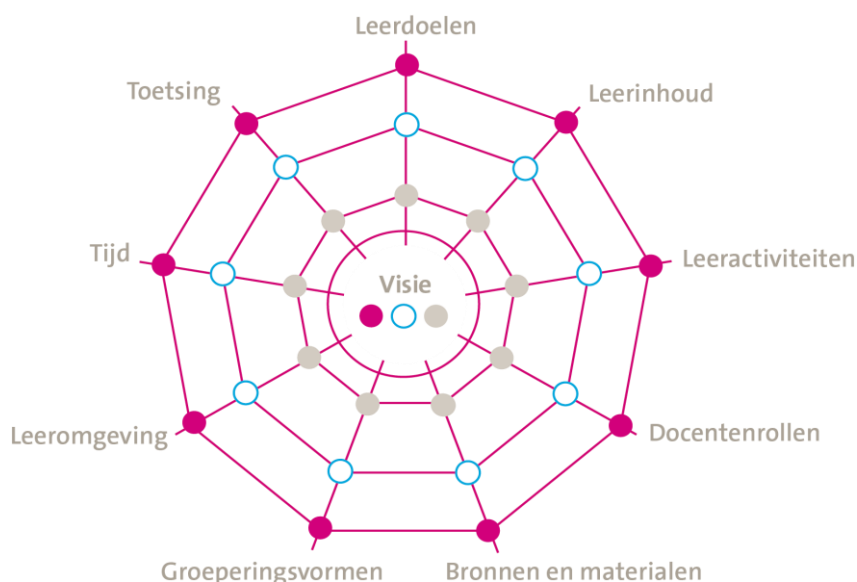
Een daadwerkelijke betrokkenheid van onze externe stakeholders zorgt voor een zinvolle aanvulling op onze eigen kennis en ervaringen.

Bij de keuze voor onze pedagogische en didactische vormgeving laten wij ons leiden door methodes en vormen van aanpak die hun waarde in de praktijk hebben bewezen en/of door wetenschappelijk onderzoek zijn onderbouwd.

Onze benadering vraagt een goed HRM-beleid, passende faciliteiten en schoolgebouwen die adequaat zijn toegerust. Helderheid over de financiële en bedrijfsmatige mogelijkheden geeft een duidelijk kader aan de (on)mogelijkheden.

Onze visie is leidend voor de vormgeving van de organisatie en inhoud van ons onderwijs; onderstaande figuur maakt dit duidelijk:

*Figuur 1: Visie bepaalt de vormgeving van ons onderwijs en de organisatie van de scholen.
(Bron: Teaching Academy Utrecht University (leerplan-spinnenweb))*

Wanneer wij onderwijsinhoudelijke keuzes (onderwijsmodel) maken, dan is het belangrijk om te zorgen voor consistentie en afstemming. Daarom moeten wij in onze keuzes en sturing de belangrijkste invalshoeken op elkaar afstemmen. De belangrijkste domeinen zijn daarbij: ons pedagogisch denken, de didactische keuzes, de organisatie van het onderwijs, de differentiatiemogelijkheden, de leerstof en de leermiddelen.

Kern van het gemeenschappelijk deel van de onderwijsplannen

VO-Zeeuws-Vlaanderen wil goed, hoogwaardig en thuisnabij onderwijs realiseren in alle drie de gemeenten. Dit onderwijs leidt tot een goede doorstroming naar vervolgonderwijs, samenleving en werk. Het onderwijs aan onze scholen is zowel regionaal als internationaal georiënteerd. Onze scholen vormen leergemeenschappen: samen werken we aan goed onderwijs. We ontwikkelen kwalitatief sterke doorlopende leerlijnen van primair tot en met hoger onderwijs. Dat doen we samen met de regionale onderwijspartners (primair onderwijs, Scalda (mbo), HZ (hbo) en UCR (wo)) en we betrekken daar ook onze stakeholders bij.

Waar ons onderwijsprogramma gericht is op kennisoverdracht, willen we dat zoveel mogelijk toepassingsgericht laten verwerven: ook in en met de omgeving.

Binnen ons programma is ruimte voor maatwerk om tegemoet te komen aan de individuele leerbehoeften van leerlingen (herhaling of verrijking). Tevens bieden we een deel van ons onderwijs geïntegreerd aan om daarmee onze leerlingen inzicht te bieden in het toepassen van kennis en vaardigheden vanuit verschillende vakken. Versterkt mentoraat biedt de mogelijkheid om door middel van goede begeleiding de leerlingen meer verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces te laten krijgen.

Onze scholen werken daarom volgens het onderwijsmodel met de elementen basiscurriculum, maatwerk, integraal werk en versterkt mentoraat. Voor de laatste drie elementen wordt minstens 20% van de onderwijstijd ruimte gecreëerd. Ondanks het hanteren van ditzelfde model hebben de scholen ruimte voor een schooleigen invulling, profiel en cultuur.

Docenten werken in onderwijsteams en geven zo in gezamenlijkheid vorm aan de professionele ruimte om het onderwijs te ontwikkelen. We benutten pedagogische en didactische vormen die in de praktijk hun waarde hebben bewezen en/of wetenschappelijk onderbouwd zijn. Activiteiten in het kader van professionele ontwikkeling en scholing zijn vanzelfsprekend en worden gefaciliteerd.

Om kwalitatief sterk, eigentijds en uitdagend onderwijs, gepersonaliseerd leren en afstandsonderwijs mogelijk te maken, zullen onze scholen 'rijk' gebruik maken van de mogelijkheden van ICT. Goede ICT-faciliteiten zijn daarom vereist. Voor ook het secundaire (ondersteunende) proces moeten de voorzieningen op orde zijn. Onze ICT-omgeving is efficiënt en klantgericht en kan plaats- en tijdonafhankelijk benut worden. Het benutten van digitaal leermateriaal en ontwikkelen van de ICT-deskundigheid van onze docenten wordt gestimuleerd.

De wijze waarop we onze visie uitwerken moet consistent zijn. Er moet daarom een duidelijke relatie zijn tussen pedagogiek, didactiek, organisatievorm, differentiatie, leerstof en leermiddel.

Stimulerend pedagogisch en didactisch klimaat.

We willen onze leerlingen op een positieve wijze maximaal motiveren in een prettig en veilig schoolklimaat. Samen zijn we verantwoordelijk en tonen als personeel voorbeeldgedrag, waarbij we overtuigd zijn van de zingeving van ons werk.

Een mix van didactische werkvormen moet leerlingen die meer kunnen en willen uitdagen. Zo herkennen en ontwikkelen we talenten. Via het programma van het basiscurriculum bereiden we onze leerlingen goed voor op het examen en de eisen van het vervolgonderwijs.

Er wordt samen geleerd, maar er wordt ook ruimte geboden voor gepersonaliseerd leren.

In de onderbouw werken we met vaste lestijden en vindt er geen lesuitval plaats. Op elke school bieden we huiswerkbegeleiding en – ondersteuning aan.

Een brede, persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling is belangrijk, evenals persoonlijke vorming, meningsvorming en oriëntatie op normen, waarden en levensbeschouwingen.

Samenwerking tussen de 3 scholengemeenschappen

Samen ontwikkelen we het onderwijsmodel en benutten elkaars expertise. De leerdoelen binnen het basiscurriculum stemmen we op elkaar af. Waar nodig laten we ons ondersteunen door externe deskundigen.

Leerlingen kunnen deelnemen aan programmaonderdelen van een andere school. We werken daarvoor allen binnen eenzelfde elektronische leeromgeving.

Docenten kunnen onder voorwaarden worden ingezet op verschillende scholen. Om nauwe samenwerking (bijv. door afstandsleren) mogelijk te maken, hanteren de scholen dezelfde lestijden. Het HRM-beleid is school overstijgend en sluit aan op onze visie en de uitwerking daarvan.

Bedrijfsvoering

De organisatie en aanbod van ons onderwijs moet flexibel zijn om mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen. Daarvoor hanteren we onder andere goede prognoses en monitoren we onze leerlingenaantallen goed. We profiteren optimaal van ons schaalvoordeel en hanteren één gemeenschappelijk budgetteringsmodel ('geld volgt de leerling') en garanderen daarbij de onderwijskwaliteit op alle drie de scholengemeenschappen. De scholen werken met een gemiddelde groepsgrootte van 18 leerlingen voor het vmbo b/k en 25 leerlingen voor t/h/v, waarbij aandacht moet zijn voor verschillende groeperingsvormen, het gezamenlijk aanbieden van programmaonderdelen (bijv. via afstandsonderwijs), het beperken van keuzemogelijkheden, het aanpassen van de lessentabel en het efficiënt benutten van de onderwijstijd.

Onderwijsinspectie

Alle onderwijssoorten van alle scholen voldoen aan het zogeheten basistoezicht van de onderwijsinspectie. Dat betekent dat het onderwijs op al scholen van de stichting als voldoende is beoordeeld. Uiteraard zijn er altijd verbeteringen mogelijk, hier wordt door de schoolleiding structureel aan gewerkt. De meest recente informatie is openbaar via de toezichtkaart op de website van de inspectie: www.onderwijsinspectie.nl.

Samen ontwikkelen

De schoolexperts (docenten met een speciale ontwikkeltaak) spelen een centrale rol in de onderwijskundige innovatie: zij schrijven het schooleigen onderwijsplan en begeleiden de implementatie daarvan in de komende 4 jaren. De schoolexperts worden daarbij, waar nodig geacht, ondersteund door externe partijen.

Leerlingen en ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van ons onderwijs, net als het toeleverend en afnemend onderwijs.

Elke scholengemeenschap beschikt over een Raad van Advies die fungeert als sparringpartner voor o.a. de onderwijsontwikkeling.

Binnen de kaders van het onderwijsmodel hebben de scholen ruimte voor een schooleigen invulling van het onderwijsmodel, profiel en cultuur. Onderstaand een korte toelichting van die invulling per school:

Zwincollege

Het eerste deel van 2019 heeft in het teken gestaan van de voorbereiding op de implementatie van het nieuwe onderwijsmodel in zowel de brugklas als in het eerste leerjaar bovenbouw. Na een periode van ontwikkelen, pilots uitvoeren, deze evalueren en bijstellen is er gestart met de invoering van de onderwijsinnovatie. Het Zwin College wil met een andere wijze van didactisch en pedagogisch handelen de motivatie van leerlingen en hun inzicht in het eigen leerproces vergroten. Tevens moet dit leiden tot een meer zelfstandige, actieve en onderzoekende werkhouding. Dit wil men bereiken door meer samenhang tussen de vakken te bieden, meer differentiatie in tempo en niveau en te werken aan een grotere autonomie van de leerlingen.

Deze andere benadering vergt een andere aanpak van docenten en onderwijsassistenten. Door te leren van en met elkaar lukt het medewerkers steeds beter zich de andere aanpak eigen te maken.

Op 't Zwin is men begonnen met het deels anders gaan formeren van lesgroepen om ondanks de lage leerlingenaantallen een breed onderwijsaanbod te kunnen handhaven.

Als kleine school kan men meer individuele aandacht schenken en dat wil men vergroten door versterkt mentoraat. Hier gelden voor leerlingen drie kernvragen: "wie ben ik, wat kan ik en wat wil ik?". Versterkt mentoraat heeft deels een plek gekregen in de brugklas maar moet in de andere leerjaren nog verder doorontwikkeld worden.

Het nieuwe onderwijsmodel is vanaf augustus in de onderbouw vormgegeven door middel van het vak 'Z(W)IN'. Een vak dat in twee blokken op het rooster komt te staan en zowel vaste als keuzemodules biedt. Daarmee kunnen leerlingen zowel basisvaardigheden verwerven als hun interesses en talenten benutten. Het vak Z(W)IN kent de volgende aspecten: Zinvol (leren in een betekenisvolle context), Zingeving (kritisch leren denken en oordelen), Zin in (intrinsieke motivatie door keuzes) en Zwin in (in en met de omgeving).

In de bovenbouw is men gestart met het invoeren van zowel homogene en heterogene samengestelde groepen invoeren (mono – en multi tijd) om zo meer mogelijkheden te bieden tot maatwerk en integraal werken. De praktische opdrachten en het profielwerkstuk zullen een meer integrale opzet kennen en in relatie gebracht worden met de omgeving. Hiervoor is een start gemaakt met het ontwikkelen van deze opdrachten en worden er contacten met de omgeving gelegd om deze integrale opzet te implementeren in het onderwijs.

De school heeft in 2019 stevig geïnvesteerd in het versterken van de relatie met het primair onderwijs en de omgeving. Met name het project 'bridge over troubled water', bedoeld om de overgang van primair naar voortgezet onderwijs te verbeteren, is als tamelijk succesvol ervaren door alle betrokken partijen. Door het instellen van de Adviesraad en projecten in en met de omgeving heeft het Zwin College zich weer stevig op de kaart gezet.

Lodewijk College

Waar de handtekeningen voor de scholenfusie in Terneuzen in de zomer van 2018 werden gezet, was 2019 het jaar waarin de fusie daadwerkelijk gestalte moest krijgen. De periode tot aan de zomervakantie functioneerden de locaties nog als waren het aparte scholen op de wijze waarop dat te doen gebruikelijk was bij de rechtsvoorgangers; SSG De Rede en Zeldenrust-Steelantcollege. Met de start van het schooljaar 2019-2020 vond de samensmelting plaats en werd het Lodewijk College daadwerkelijk één school. De scholenfusie was nu echt een feit. In de praktijk betekende dit dat er klassen werden samengevoegd, leerlingen en medewerkers van locatie switchten, nieuwe lesmethoden werden geïntroduceerd, een geïntegreerd informatiesysteem en computernetwerk in gebruik werd genomen en, last but not least, voor oude regels en gebruiken nieuwe in de plaats kwamen. Dat dit moment voor leerlingen, ouders en medewerkers niet ongemerkt voorbij is gegaan behoeft geen betoog. Fusieperikelen waren ook het Lodewijk College niet vreemd. Uitdagingen van praktische en mentale aard kenmerkten het jaar 2019 voor het Lodewijk College. Twee van die uitdagingen sprongen bijzonder in het oog. Dat waren de harmonisatie van de examenpraktijk en de vormgeving van de statutaire identiteit in de schoolpraktijk. De uitdaging van de harmonisatie van de examenpraktijk was gelegen in het feit dat dit, vanwege de noodzaak tot het handhaven van lopende programma's van toetsing en afsluiting (PTA's), gefaseerd moest gebeuren. Dat leidde ertoe dat binnen een en dezelfde klas gedurende een uitgroeiperiode gewerkt moet worden met twee verschillende PTA's en de daaruit voortvloeiende cijferstructuur, met een

complexe les- en examenpraktijk als gevolg. De statutaire identiteit kreeg gestalte via opname van het vak Mens & Religie op de lessentabellen als verplicht vak voor aller leerlingen, de dagopeningen in de vorm van het dagelijkse startmoment en in de jaaropening en kerstviering. Om dat te doen op een wijze die geen afbreuk doet aan het uitgangspunt van 'algemene toegankelijkheid' was en blijft een uitdaging. Juist daarom waren we zo blij met de positieve reacties van leerlingen, ouders en collega's op de kerstviering. Samenvattend: 2019 was voor het Lodewijk College een jaar met de nodige uitdagingen en hobbels, maar ook een jaar waarin de basis is gelegd om de potentie die in de scholenfusie gelegen is waar te maken.

Reynaertcollege

Ook op het Reynaertcollege heeft het afgelopen kalenderjaar in het teken gestaan van de voorbereiding op - en de daadwerkelijk invoering van het Zeeuws-Vlaamse onderwijsmodel in het nieuwe schooljaar. De herschikking van het onderwijsaanbod heeft plaatsgevonden in de brugklassen, vmbo 2 basis-kader en de eerste jaren van de bovenbouw: 3 vmbo, 4 havo en 5 vwo. Vakken hebben hun curriculum herschreven naar een basisdeel en hebben een uitdagend aanbod ontwikkeld voor de keuzewerktijd waarin een leerling een individuele keuze kan maken.

Deze inspanning is verricht binnen de vaksecties op basis van de voorbereiding door - en ook gesteund door de begeleiding van docent-experts. Op basis van het principe train-de trainer zijn deze experts de voortrekkers geweest van de vernieuwing in de school. Een vernieuwing gericht op het meer kijken naar de behoeften van de individuele leerling.

Tegelijkertijd met de introductie van het onderwijsmodel is de school ook meer georganiseerd langs de lijn van 4 onderwijsteams, waar de school eerder vooral mentoren teams kende. De nieuwe onderwijsteams dragen meer verantwoordelijkheid voor de begeleiding van de leerlingen. Het werken in een team zorgt tegelijkertijd voor een gedeelde verantwoordelijkheid en biedt kijkend naar de voorliggende teamtaken mogelijkheden voor docenten tot onderlinge specialisatie.

In lijn met het nieuwe onderwijsmodel is er meer ruimte voor verbinding met de directe schoolomgeving. Aloude projecten als de "mini-onderneming" en het Model European Parliament zijn met succes gecontinueerd en nieuwe verbindingen worden gerealiseerd. Denk hierbij aan de "techniek-experience", meer cultureel geïnspireerde activiteiten en volwaardige internationaliseringsprojecten bijvoorbeeld met een school in Vreden (D). Dit zijn stappen die kunnen bijdragen aan het uitgroeien tot moderne zelfbewuste wereldburgers van onze leerlingen.

Praktijkschool Hulst

Praktijkschool Hulst biedt als enige school binnen de stichting praktijkonderwijs aan en onderscheidt zich in die zin van de drie brede scholengemeenschappen door het hanteren van een ander onderwijskundig concept.

In juli zijn er 17 leerlingen uitgestroomd, waarvan 10 leerlingen richting arbeid, 6 leerlingen naar het vervolgonderwijs en 1 leerling is verhuisd.

Een eerste lichterling leerlingen is geslaagd voor het entreetraject (5 leerlingen). Dit entreetraject is in 2019 uitgebreid en geoptimaliseerd. Er is nu een aanbod op niveau 1 van de profielen Logistiek, Bouw, Metaalconstructie, Zorg/Welzijn, Horeca en Groen. Het totaal aantal leerlingen dat nu deelneemt aan het Entree-traject bedraagt 23.

In 2019 is ook gestart met de ontwikkeling van een nieuw leerlingenrapport, zowel inhoudelijk als qua vormgeving. Dit nieuwe rapport is toegepast tijdens de oudergesprekken in juni. Het leerlingenvolgsysteem Magister is versterkt ingericht om daarmee beter maatwerk te kunnen bieden.

Door een voorgestelde wetwijziging zullen vanaf (naar verwachting) 2021 ook leerlingen van het praktijkonderwijs een officieel diploma ontvangen. Praktijkschool Hulst is begonnen met de voorbereiding daarop door middel van de ontwikkeling van een reglement, het vaststellen van criteria en het ontwikkelen van een digitaal portfolio.

Veel tijd is besteed aan overleg met Gemeenten, UWV en WerkServicePunt inzake eenduidigheid voor wat betreft regelgeving participatiewet. Ondanks die inzet moet geconstateerd worden dat nog steeds niet alles uitgekristalliseerd is.

Er is een start gemaakt met het actualiseren van het beleid ten aanzien van genotmiddelen (drugs, alcohol, roken etc.) en het beleid ten aanzien van pesten en veiligheid.

Teamscholing heeft plaatsgevonden op de thema's Handelen bij 'wanhopige jongeren' en 'Herkenning drugs(gebruik) bij jongeren'.

Tenslotte is een start gemaakt met het bepalen van de nieuwe huisstijl (incl. logo) voor de school.

Versterking techniekonderwijs

Voorafgaand aan de aanvullende bekostiging technisch vmbo die beschikbaar is gesteld voor de jaren 2018 en 2019 is in Zeeuws-Vlaanderen reeds per schooljaar 2017-2018 een Centrum voor TopTechniek (CTT) gerealiseerd. Dit centraal inrichten was nodig om een breed aanbod van modern technisch onderwijs te kunnen blijven garanderen op een kwalitatief hoog niveau; voor zowel het vmbo als mbo. Dat is enerzijds belangrijk voor het bedrijfsleven, zodat zij de garantie hebben dat er voldoende gekwalificeerde beroepskrachten beschikbaar komen. Anderzijds draagt het bij aan de leefbaarheid in Zeeuws-Vlaanderen. Door het CTT blijft het techniekonderwijs in de regio behouden en wordt de kwaliteit ervan versterkt. Leerlingen van de 4^e jaar van de Vakmanschaproute vmbo techniek van de drie scholengemeenschappen van VO Zeeuws-Vlaanderen volgen hun praktijkvakken (de helft van hun lessen) in het CTT.

VO Zeeuws Vlaanderen heeft voor 2018 en 2019 een totaalbedrag van € 941.000,- aan aanvullende bekostiging technisch vmbo ontvangen. In januari 2019 is door het bestuur van VO Zeeuws-Vlaanderen een bestedingsplan vastgesteld dat tot stand is gekomen met input van de scholen en het CTT. De besteding van de middelen heeft dus in 2019 plaatsgevonden. Een deel van die aanvullende bekostiging is ingezet ter borging van het huidige techniekprogramma en dan met name het CTT (salariskosten coördinator CTT en bijdrage VO aan het CTT). Daarnaast heeft VO Zeeuws-Vlaanderen met de extra middelen ook geïnvesteerd in het techniekonderwijs van de scholen. Het grootste deel van de middelen is namelijk besteed door de scholen en is veelal gebruikt als investeringen in (dure) machines en apparatuur. Zo zijn bijvoorbeeld vier centerdraaibanken aangeschaft voor een totaalbedrag van € 150.000,-. Andere investeringen betreffen kolomboormachines, soldeertafels en diverse soorten zaagapparatuur. Tot slot is een deel van het geld ook besteed aan investeringen in een aantal 3D printers en laptops. Van het totaalbedrag van € 941.000 is ultimo 2019 nog een bedrag te besteden van € 168.000,-.

3.2 Slagingspercentages 2018-2019

Onderstaand een overzicht van slagingspercentages van de eindexamen kandidaten van VO Zeeuws-Vlaanderen:

	Zwin College	Reynaertcollege	Lodewijk College	Landelijk gemiddelde
VMBO BB	90,9%	100,0%	100,0%	98,0%
VMBO KB	93,3%	100,0%	100,0%	95,7%
VMBO TL	100,0%	97,5%	89,6%	93,3%
VMBO GL	---	---	95,2%	89,9%
HAVO	92,3%	88,7%	83,0%	88,2%
VWO	100,0%	90,7%	82,9%	90,7%
Gewogen Gemiddelde	96,2%	93,8%	88,5%	92,0%

Het Reynaertcollege scoort over de hele linie hoger dan het landelijk gemiddelde en zet daarmee een heel mooi resultaat neer. De resultaten van de havo liggen lager dan gebruikelijk voor de school. De school werkt er aan om de resultaten weer terug op het gebruikelijke niveau te brengen. Het Zwin College scoort, m.u.v. het vmbo, ook (aanzienlijk) hoger dan het landelijk gemiddelde. Bij het vmbo basis en kader gaat het over beperkte leerlingenaantallen (respectievelijk 11 en 15), een zittenblijver telt dan ook zwaar door in het procentuele gemiddelde. Ook het Zwin College zet dus een mooi resultaat neer. De slagingspercentages van het Lodewijk College laten een wisselend beeld zien. De resultaten van vmbo basis en kader zijn uitmuntend, ook de overige vmbo soorten laten een mooi slagingspercentage zien. De slagingspercentages van Havo en Vwo zijn echter aanzienlijk minder goed dan het landelijke gemiddelde. Er wordt door de schoolleiding van het Lodewijk College en het college van bestuur aan gewerkt om ook die resultaten op niveau te krijgen.

3.3 Klachten

Het komt voor dat er klachten zijn over het onderwijs of dat er een conflict met een docent of andere medewerker ontstaat. Veruit de meeste klachten zullen in onderling overleg naar tevredenheid afgehandeld worden. In gevallen waarin dit niet lukt, kunnen ouders en leerlingen een beroep doen op klachtenregeling van de Landelijke Klachtencommissie.

In 2019 is 1 klacht terecht gekomen bij de Landelijke Klachtencommissie. Op verzoek van de commissie heeft het bestuur een toelichting gegeven op haar handelen. In januari 2020 heeft de commissie op bijna alle onderdelen van de klacht aangegeven deze als ongegrond te beoordelen. De twee adviezen die de commissie vervolgens gegeven heeft, zijn opgevolgd.

3.4 Verbonden partijen: SWV Passend Onderwijs, het Centrum voor Toptechniek en Stichting Promotie Reynaertcollege

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Via een samenwerkingsverband (SWV) geven alle (speciaal) voortgezet onderwijs besturen invulling aan passend onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen. Het SWV realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de regio Zeeuws-Vlaanderen. De onderwijsorganisaties zijn daartoe bestuurlijk aangesloten bij de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. De schoolbesturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van de extra onderwijsondersteuning voor leerlingen. Zij zijn wettelijk verplicht om in het regionale samenwerkingsverband met elkaar samen te werken om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Alle schoolbesturen hebben hiertoe een zorgplicht.

Vanuit het perspectief van zorgplicht wordt ook hier gekozen voor een integrale aanpak. Dit betekent dat er naar mogelijkheden wordt gezocht om via hybride arrangementen, bijv. een symbioseklas (combi-traject tussen een VO-school en een VSO-school), zorg op maat te bieden. Integrale aanpak maakt het ook mogelijk om optimaal gebruik te maken van elkaars expertise. In 2019 is er op locatie Zeldenrustlaan van het Lodewijk College een extra symbioseklas ingericht. Ook hier kunnen leerlingen van de VSO-school de Argo een deel van hun lessen volgen in het reguliere onderwijs.

Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van alle VO/VSO-scholen, is in het najaar gestart met het ontwikkelen van concrete voorstellen richting integratief onderwijs.

Het SWV heeft zich op basis van de uitgangspunten zoals beschreven in het ondersteuningsplan, meer gerichte, kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen gesteld om de doelen te realiseren binnen het beschikbare budget. Voor het aantal leerlingen die gebruik maken van leerwegondersteunend onderwijs is die doelstelling gerealiseerd. Daarnaast gelden ook voor het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs, in het praktijkonderwijs en in het leerwegondersteunend onderwijs beheersingsafspraken.

In 2019 is het samenwerkingsverband er nog niet in geslaagd om het aantal plaatsingen op voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs terug te brengen naar een niveau dat in balans is met de inkomsten. Dit tekort heeft voor het VO Zeeuws-Vlaanderen (het reguliere vo) tot gevolg dat er in 2019 geen middelen voor ambulante begeleiding of lichte ondersteuning zijn ontvangen vanuit het samenwerkingsverband.

Het bestuur van het SWV werkt aan een duurzame meerjarenbegroting, waarin het de verantwoording draagt voor het faciliteren van alle extra ondersteuning die in onze regio nodig geacht wordt om passend onderwijs in brede zin mogelijk te maken. Daarbij maakt het bestuur leidende principes van solidariteit en efficiënt handelen financieel inzichtelijk.

Centrum voor Top Techniek (CTT)

Het CTT is opgericht per schooljaar 2017-2018 om in Zeeuws-Vlaanderen een breed aanbod van modern technisch onderwijs te kunnen garanderen op een kwalitatief hoog niveau; voor zowel het vmbo als mbo. Dat is enerzijds belangrijk voor het bedrijfsleven, zodat zij de garantie hebben dat er voldoende gekwalificeerde beroepskrachten beschikbaar komen. Anderzijds draagt het bij aan de leefbaarheid in Zeeuws-Vlaanderen. Door het CTT blijft het techniekonderwijs in de regio behouden en wordt de kwaliteit ervan versterkt. Intensieve samenwerking is essentieel om de gestelde doelen te bereiken. Het gaat om samenwerking tussen het onderwijs, het bedrijfsleven en de overheid. Door de handen ineen te slaan, lukt het om in Zeeuws-Vlaanderen het CTT te realiseren. Het CTT wordt – centraal in Zeeuws-Vlaanderen – ondergebracht in Terneuzen. Het CTT kent een stichtingsbestuur dat zorgdraagt voor het beheer van het CTT. In het bestuur zijn alle partners vertegenwoordigd.

Leerlingen van de 4^e jaar van de Vakmanschapsroute vmbo techniek van de drie scholengemeenschappen van VO Zeeuws-Vlaanderen volgen hun praktijkvakken (de helft van hun lessen) in het CTT. De ervaringen van de eerste cohorten hebben geleid tot aanpassingen van de programma's en geconcludeerd kan worden dat het CTT zowel intern binnen de scholen als extern (overheden, bedrijfsleven) een herkenbaar begrip geworden is. Ook de gezamenlijke docenten fungeren steeds beter als team en dat de doorstroomresultaten zijn goed.

In het afgelopen jaar is wel duidelijk geworden dat het samenvloeien van de vijf beroepsgerichte afdelingen binnen het Lodewijk College tot een aantal organisatorische vraagstukken geleid heeft. Dit vraagt om een heroriëntatie op de wijze waarop we onze vakmanschapsroute en het CTT gaan organiseren.

Stichting Promotie Reynaertcollege

Bij de totstandkoming van het Reynaertcollege in de jaren '90 zijn private middelen van de verschillende rechtsvoorgangers ondergebracht in een stichting met als doel deze specifiek in te zetten voor promotie-doeleinden. Opbrengsten van verhuuractiviteiten van de school zijn tot 2014 ingebracht in het vermogen van de stichting. Jaarlijks kon de schoolleider van het Reynaertcollege een verzoek indienen bij de stichting voor een bijdrage voor promotieactiviteiten. In 2019 heeft het bestuur van de stichting besloten om ook Praktijkschool Hulst de mogelijkheid te bieden tot het aanvragen van een bijdrage. Indachtig de doelen van het transitieplan heeft het bestuur besloten om zich minder te richten op promotieactiviteiten en meer op het kunnen realiseren van een sterkere profilering van beide scholen.

3.5 Kwaliteitszorg

VO Zeeuws-Vlaanderen heeft op bestuursniveau een stelsel voor kwaliteitszorg ontwikkeld. Daarmee wordt de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie gemonitord. Voor de uitvoering hiervan wordt gebruik gemaakt van "Kwaliteitsscholen", een integrale toepassing van kwaliteitszorg, voor monitoring en evaluatie van strategisch beleid en voor evaluatie van de kwaliteit van teams en medewerkers. Leerlingen en ouders kunnen de school evalueren en medewerkers zichzelf. In juni 2019 is een eerste tevredenheidsonderzoek onder medewerkers, leerlingen en ouders uitgezet met de afspraak om deze jaarlijks te continueren om zodoende ook de beleving van de implementatie van het transitieplan in de daaropvolgende jaren te kunnen meten. In het najaar is specifiek aandacht besteed aan het op orde hebben van alle documenten en regelingen t.a.v. van examinering om te kunnen voldoen aan de betreffende nieuwe wet- en regelgeving en richtlijnen. Ontwikkelingen op bepaalde afdelingen binnen onze scholen vragen om gerichte aandacht voor de onderwijsresultaten om er zorg voor te dragen dat deze minstens op het gewenste niveau blijven. Het goed monitoren van de resultaten en het effectueren van het kwaliteitsbeleid moeten daar garant voor staan.

Toetsing en examinering

In 2019 is door bestuur, schoolleidingen en de kwaliteitsmedewerker veel aandacht besteed aan de procedures en reglementen voor examinering om er zorg voor te dragen dat de kwaliteit daarvan voldoet aan wet- en regelgeving en de richtlijnen van de onderwijsinspectie. Op basis van een checklist van de onderwijsinspectie (bijlage uit rapport *Schoolexamens in het voortgezet onderwijs*) zijn alle vigerende reglementen en procedures kritisch onderzocht en, waar nodig geacht, aangepast. Daarbij zijn op alle scholen de examencommissies conform de richtlijnen samengesteld en gepositioneerd.

Specifiek is zorg gedragen voor de verbetering of borging van de kwaliteit van de programma's van toetsing & afsluiting (PTA) en de wijze waarop deze vastgelegd zijn en toegepast worden in het leerlingenvolgsysteem.

In het kader van de kwaliteitszorg zijn schoolleidingen in gesprek gegaan met vaksecties indien er sprake is van lage resultaten of grote verschillen tussen resultaten schoolexamen en eindexamen. In beide gevallen worden daarbij in ieder geval normen van de onderwijsinspectie gehanteerd.

4. Bedrijfsvoering

4.1 Personele ontwikkelingen en HRM beleid

Ons HRM-beleid maakt integraal onderdeel uit van ons strategisch beleid en de beleidsplannen van onze scholen. Wij kennen een duidelijke gesprekkencyclus en een helder functiebeleid. Door ervaring weten we dat HRM-beleid naast duidelijke kaders vooral ook (individueel) maatwerk vraagt. Scholing en ontwikkeling van ons personeel in elke geleding zien wij als een permanente opdracht. Goed HRM-beleid begint bij de opleiding van onze mensen en loopt met één leven lang leren' door tot een persoonlijke en passende afbouw van hun carrière. Ons HRM-beleid kenmerkt zich door heldere centrale kaders en cycli (gesprekkencyclus, integraal scholingsbeleid, kaders taakbeleid, de zwaarte van het werk, goede arbeidsvoorwaarden, medezeggenschap en professionele ruimte). Onze aanpak en gesprekkencyclus is gebaseerd op het AMO-model: wat kan (Ability), wat wil (Motivation) een medewerker en welke ondersteuning en randvoorwaarden zijn daarvoor nodig (Opportunity)? Bovendien werken wij aan een beleid dat meer persoonlijk gericht is. Wij houden – daar waar mogelijk - rekening met leeftijd, thuisomstandigheden, individuele wensen en gezondheid. In ons personeelsbeleid hebben we oog voor verschillen. Onze beleidsmaatregelen moeten een meerwaarde hebben. Ons beleid ten aanzien van de belangrijkste HRM-onderdelen leggen wij vast in aparte beleidsnotities. Dit geldt voor Arbo, ziekteverzuim, deskundigheidsbevordering, werving en selectie, functiemix en taakbeleid. Wij willen met onze docenten in gesprek om afspraken te maken over de professionele ruimte ('mogen').

In 2019 is tal van scholings- en ontwikkelingsprogramma's uitgevoerd, die met name in het teken staan van het nieuwe onderwijsmodel. In dit verband kunnen genoemd worden:

- 'train de trainers' programma voor experts en directieleden via Schoofinfo
- ontwikkeling onderwijsplannen per school oor experts en directie via Schoolinfo
- Extra scholing op basis van de speerpunten uit de onderwijsplannen (basiscurriculum, integraal werken, maatwerk en versterkt mentoraat) voor experts
- een aantal schoolinterne bijeenkomsten in het kader van de schoolonderwijsplannen
- bijeenkomst alle docenten voor centraal sectieoverleg om leerdoelen, leermethodes en boeken / ict-ondersteuning op elkaar af te stemmen
- training middenmanagement voor nieuwe teamleider.

In het najaar van 2018 is met de vakbonden een generatiepact afgesloten. De stichting wil graag dat ook haar oudere medewerkers het werken op een goede manier vol kunnen houden en zij op een gezonde wijze de laatste jaren van hun carrière kunnen blijven werken. Tevens willen we de in- en doorstroommogelijkheden voor jongere medewerkers vergroten. Door onze oudere medewerkers de gelegenheid te bieden om hun loopbaan geleidelijk af te bouwen, werken we aan duurzame inzetbaarheid en behouden we tegelijkertijd de kennis en ervaring voor de organisatie. De kennis en ervaring van onze oudere medewerkers is nodig om onze jongere medewerkers te helpen in hun ontwikkeling. Het eerste instapmoment voor het generatiepact was augustus 2019. De eerste ervaringen met het generatiepact zijn positief en in de loop van 2021 zullen we evalueren of de gewenste beleidsmatige doelstellingen bereikt.

Verder is in 2019 een nieuw taakbeleid voor de stichting vastgesteld waarin wordt toegewerkt naar een meer kwalitatief taakbeleid (rekening houdend met ambities, kwaliteiten en voorkeuren van medewerkers) waarin ook de teams een grotere rol hebben in het verdelen van de taken. Dit nieuwe taakbeleid is met ingang van het schooljaar 2019-2020 in gegaan en zal zich de komende jaren verder ontwikkelen in de scholen en in de teams.

Ook is een nieuw beleid vastgesteld rondom promotie & functiemix voor docenten. Promotie naar een LC- of LD-functie vindt plaats na een gedegen sollicitatieprocedure, waarin beoordeeld wordt of aan de competenties behorende bij de functie voldaan wordt. In het najaar van 2019 heeft een eerste sollicitatieprocedure plaatsgevonden, waarna zo'n 25 docenten een promotie naar een LC- of LD-functie gekregen hebben.

Formatie

De formatie binnen de stichting per ultimo 31 december 2019 is weergegeven in onderstaande tabel:

Funcatiecategorie	Fte's per 31-12-2019
Directie	14,0
Onderwijzend personeel	324,6
Onderwijsondersteunend personeel	132,2
Totaal	470,8

Tot de formatie van de directie worden gerekend de functies bestuurder, rector en directeuren. De hier gepresenteerde formatie is de werkelijke formatie per ultimo 2019, dus inclusief vervanging ziekte.

Net als voorgaande jaren hadden de scholen in 2019 te maken gehad met moeilijk vervulbare vacatures. Desondanks is het gelukt om alle vacatures in 2019 in te vullen. Voor een klein deel is dit opgelost met externe inhuur van docenten. Het verbeteren van de arbeidsmarktcommunicatie heeft voortdurend onze aandacht. VO Zeeuws-Vlaanderen participeert daartoe onder andere in het Zeeuwse project samenwerking regionale aanpak lerarentekort, dat in 2019 is opgezet om de beschikbaarheid van voldoende docenten in Zeeland te garanderen.

De flexibele schil in de formatie (contracten van bepaalde duur) bedraagt 18,76% in haar totaliteit en 20,21% binnen het onderwijzend personeel. Die flexibele schil in combinatie met het natuurlijk verloop biedt de stichting voldoende mogelijkheden om haar formatie in te krimpen in lijn met de krimp van het leerlingenaantal. De komende jaren naar 2023 toe, zal de formatie geleidelijk afgebouwd worden om de dalende bekostiging in verband met het dalende leerlingenaantal op te kunnen vangen. Tegelijkertijd zal er met name in de eerste jaren nog extra (tijdelijke) formatie nodig zijn om de benodigde transitie te kunnen realiseren.

Ziekteverzuim

De stichting voert een actief ziekteverzuimbeleid, waarin de leidinggevende op de eerste dag van afwezigheid contact heeft met de zieke medewerker en op basis van dit gesprek een plan van aanpak opstelt met betrekking tot de mogelijke inzet. HRM wordt op de hoogte gehouden, adviseert de leidinggevende en volgt de voortgang. Indien nodig wordt de bedrijfsarts geraadpleegd voor advies.

In de preventieve sfeer wordt ingestoken op duurzame inzetbaarheid. We verwachten dat het eerder genoemde generatiepact hier een bijdrage aan kan leveren, door medewerkers de ruimte te bieden om minder te gaan werken en daarmee langer inzetbaar te blijven. Bij frequent ziekteverzuim wordt dit door HRM gesignaleerd bij de leidinggevende en wordt een gesprek gevoerd met de medewerker. Bedrijfsmaatschappelijk werk wordt regelmatig ingezet en is er op gericht om medewerkers te ondersteunen, met als doel arbeid verbeteren of weer mogelijk maken en verzuim verkorten of voorkomen.

Onderstaande tabel geeft de verzuimcijfers over het kalenderjaar 2019 weer:

	Totale Stichting	Gemeen- schappelijke dienst	Lodewijk College	Zwin College	Reynaert- college	Praktijk- school Hulst
Verzuimpercentage	5,85%	3,08%	5,69%	7,13%	6,63%	0,48%
Meldingsfrequentie	1,28	0,55	1,31	1,21	1,56	0,35

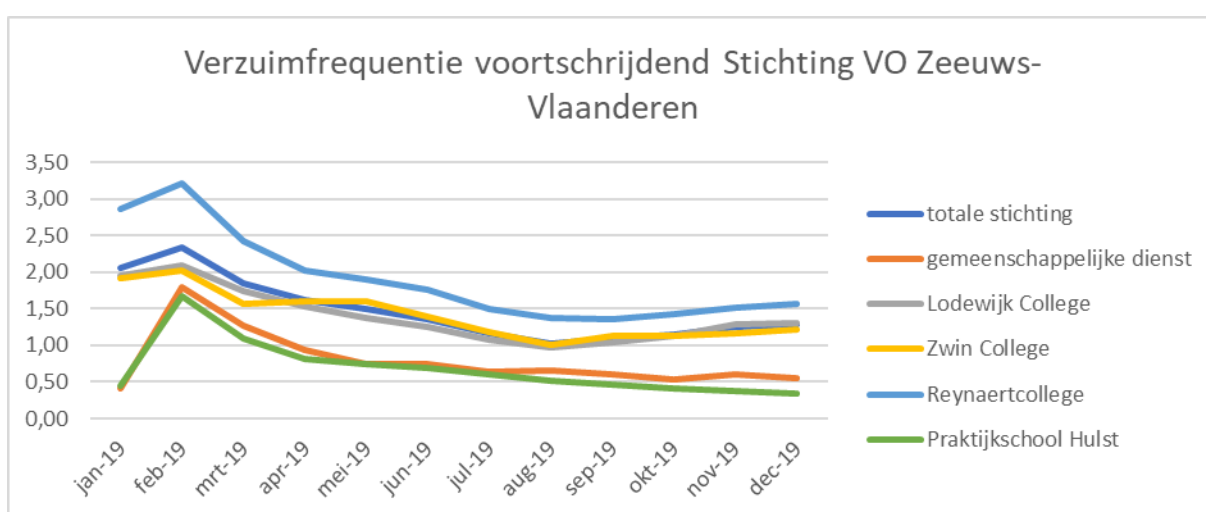
Het verzuimpercentage ligt met 5,85% in lijn met het landelijk gemiddelde van 5,6% voor OP en 6,0% voor OOP (cijfers VOION 2018 VO). Wel zijn er duidelijke verschillen tussen de scholen te zien. Voor het verloop van het

verzuimpercentage per school gedurende het kalenderjaar, zie onderstaande grafiek. Er is een duidelijke piek te zien in de wintermaanden, dit is een landelijk beeld en heeft te maken met een hoger kortdurend verzuim in de winterperiode.

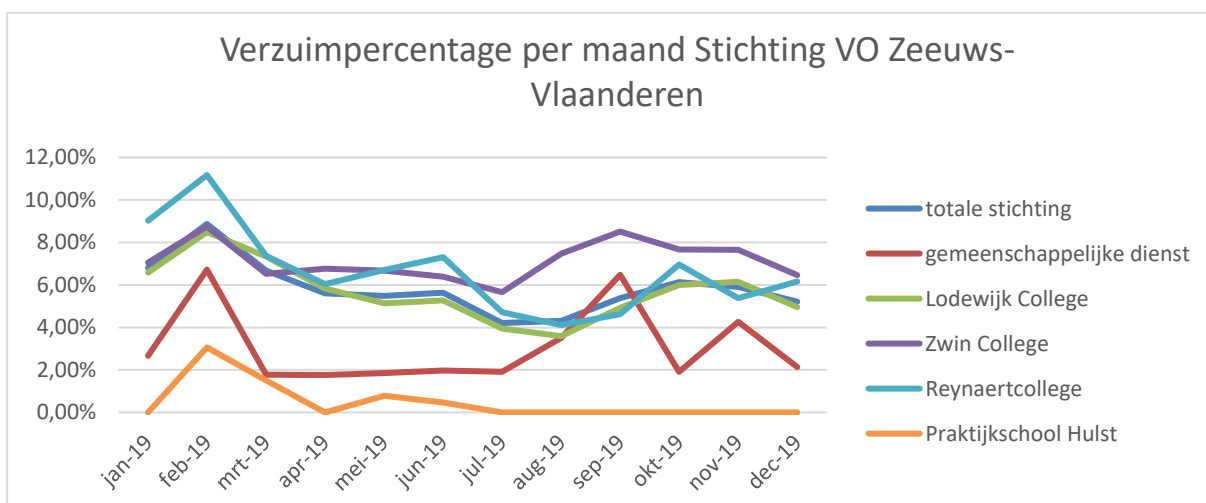
We hebben in 2019 te maken gehad met enkele langdurige verzuimgevallen, waarvan er eind 2019 een aantal uitgestroomd zijn. In de grafiek is te zien dat het verzuimpercentage een dalende lijn heeft ingezet eind 2019. Begin 2020 stromen nog een paar langdurig zieke collega's uit en verwachten we een verdere daling van het verzuimpercentage.

Voor het kortdurend verzuim kijken we naar de meldingsfrequentie als indicator. Voor de stichting ligt de meldingsfrequentie over 2019 op 1,28. Ten opzichte van de landelijke cijfers van 1,8 voor OP en 1,3 voor OOP (VOION 2018 VO) is dit laag, dit betekent dat we een laag kortdurend verzuim kennen.

Onderstaande grafiek laat het verloop van de meldingsfrequentie per organisatorische eenheid zien.

Op het Reynaertcollege ligt de meldingsfrequentie met 1,56 onder het landelijk gemiddelde, maar wel hoger

dan op de andere scholen binnen de stichting. Op basis van een analyse op medewerker niveau wordt hierop gerichte actie uitgezet door middel van het voeren van verzuimgesprekken.

Beleid ten aanzien van uitkeringen na ontslag

Binnen de VO-sector zijn werkgevers verantwoordelijk voor de kosten van werkloosheidsuitkeringen aan ex-werknemers. Van de uitkeringskosten wordt 75% collectief door de sector gedragen, de resterende 25% komt voor rekening van de individuele werkgever.

De stichting probeert in werkgelegenheid te blijven voorzien voor al haar medewerkers. Soms is ontslag echter onvermijdelijk, als er geen structurele formatie beschikbaar is of als het functioneren onvoldoende is. Als ontslag onvermijdelijk is, wordt voor de medewerker een re-integratietraject uitgezet, met als doel de werknemer te begeleiden van werk naar werk. Ook voor oud-medewerkers die reeds in een uitkeringssituatie zitten, wordt een re-integratiebureau ingeschakeld. De stichting neemt hiermee haar verantwoordelijkheid ten aanzien van re-integratie van (ex-)werknemers en probeert hiermee de kosten in verband met uitkeringen na ontslag zoveel mogelijk te voorkomen.

4.2 ICT

De visie op ons onderwijs is bepalend voor de inrichting van onze ICT. Om eigentijds (kwalitatief sterk en uitdagend) onderwijs, gepersonaliseerd leren en afstandsonderwijs mogelijk te maken, zijn goede ICT-faciliteiten op alle scholen vereist. De ICT-inrichting moet aansluiten op het Zeeuws-Vlaams onderwijsmodel. Op basis van onze visie en de daarop gebaseerde heldere doelen (meer leerrendement en een doelmatiger organisatie) formuleren wij ons ICT-beleid. Zowel voor het primair als secundair (ondersteunend) onderwijsproces moeten onze ICT-voorzieningen op orde zijn.

In het transitieplan zijn maatregelen en randvoorwaarden benoemd die onder andere moeten leiden tot een duurzame en kwalitatief sterke onderwijs-infrastructuur in Zeeuws-Vlaanderen. In het transitieplan is als één van de randvoorwaarden benoemd dat 'er voor alle scholen één eigentijdse, goed functionerende ICT-infrastructuur is'.

Na de verkenningsfase in 2018 is een globaal plan van aanpak opgesteld. Per fase werden vervolgens deelplannen uitgewerkt. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn onder andere: platvormen (servers), netwerken, devices, de elektronische leeromgevingen en de organisatie van een helpdeskfunctie.

In het voorjaar van 2019 is er, met advies van Kennisnet, een eigentijdse ICT-infrastructuur/ICT-architectuur ontwikkeld. Elke locatie krijgt moderne uniform ingerichte ICT werkplekken geconnecteerd op een centrale back-end (hybride cloud en on-premise datacenter oplossing). Hiermee is er een omgeving gecreëerd waarin goed bovenschools samenwerken mogelijk is gemaakt.

De nieuwe structuur is met ingang van het schooljaar 2019-2020 operationeel geworden voor het Lodewijk College. Gezien de complexiteit van de overgang naar die nieuwe structuur was het (niet geheel onverwacht) een hobbelig parcours. Bewust is er in de planvorming dan ook voor gekozen om een volgtijdelijkheid tussen de scholen/locaties aan te houden. Zo kan op locatie voldoende ondersteuning plaatsvinden bij de overgang en kan geleerd worden van de implementatie op voorgaande locaties. De overgang naar de nieuwe structuur is voor de overige locaties gepland in 2020.

De afdeling ICT is ondergebracht bij de gemeenschappelijke dienst van VO Zeeuws-Vlaanderen met daarin actief een gezamenlijke helpdesk met ICT medewerkers, systeem en netwerk beheerder en applicatiebeheerders onder leiding van de stafmedewerker ICT.

4.3 Huisvesting

Ten aanzien van de huisvesting worden constructieve gesprekken gevoerd met de gemeenten Terneuzen en Hulst om nieuwe huisvesting te realiseren in Terneuzen en in Hulst. Het realiseren hiervan is één van de doelstellingen uit het transitieplan en is in ingegeven door dalende leerlingenaantallen, een verouderd gebouwenbestand en een ongewenste verspreiding van het onderwijs over meerdere locaties.

In Terneuzen is er een haalbaarheidsonderzoek in een vergevorderd stadium. Hierbij hebben afgelopen jaar intensieve gesprekken plaatsgevonden bij de geformeerde project- en stuurgroep onder begeleiding van een extern advies- en bouwmanagementbureau. Daarbij zijn verschillende scenario's uitgewerkt en het college heeft er een aantal gekozen als meest realistische opties. De stap naar 1 voorkeurscenario en de uitwerking

hiervan kan echter op dit moment nog niet worden gezet omdat dit onderdeel behoort uit te maken van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Binnen de gemeenteraad zullen er medio 2020 nog gesprekken plaatsvinden om het IHP verder te behandelen en om de gewenste dekking ervan in de meerjarenbegroting te realiseren. In Hulst is er ook intensief overleg gevoerd, met name op financieel vlak maar tot een definitieve startdatum voor de nieuwbouw en gebouwelijke aanpassingen is het nog niet gekomen.

Voor het Zwincollege in Oostburg is er door een extern bureau een nieuw MeerjarenOnderhoudsPlan (MOP) samengesteld, maar daarbij zal ook gekeken worden om het schoolgebouw zowel binnen als buiten een facelift te geven en om te voldoen aan de huidige en toekomstige onderwijsnormen/wensen. De eerste ontwerpen zijn besproken en worden komende maanden verder uitgewerkt in een aantal lokale werkgroepen. Indien er een nog concretere uitwerking nadert zal er ook afstemming plaatsvinden met Gemeente Sluis.

Als laatste maar niet onbelangrijk ten aanzien van huisvesting dient opgemerkt te worden dat we er voor moeten zorgen dat we over de volle breedte moeten voldoen aan een veilige, gezonde en duurzame huisvestingsvoorzieningen die voldoen aan de wet- en regelgeving. Er zal ook komende jaren door ons fors geïnvesteerd moeten worden om dit te realiseren, dus ook op het vlak van binnenklimaat, duurzaamheid en energiezuinigheid. Vanwege het ontbreken van voldoende middelen hiervoor in de standaard bekostiging van het rijk kijken wij uit naar aanvullende middelen die naar verwachting via het klimaatakkoord beschikbaar komen.

4.4 Inkoop

Naast huisvesting maakt Inkoop ook onderdeel uit van de staffunctie binnen de gemeenschappelijke dienst van de stichting VO Zeeuws-Vlaanderen. Schaalvoordeel benutten, het stroomlijnen van inkoopmanagement maar ook voldoen aan wettelijke inkoopvoorwaarden lopen als een rode draad door dit onderdeel. Het aspect compliance van inkoop is tevens opgenomen in het handboek administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) dat in 2020 definitief zal worden gemaakt (voor nadere informatie over het handboek AO/IB zie ook de toekomstparagraaf). De komende periode zal worden gebruikt om het 'Handboek AIB' verder te implementeren en om een praktische vertaalslag te maken van het inkoopbeleidsplan naar werkafspraken.

Daarnaast is er een begin gemaakt met het gebruik te maken van een contractregistratie-applicatie i.p.v. per school het fysiek administreren en onderhouden van contracten. Dit zorgt er tevens voor dat er een betere en praktische aansluiting komt ten aanzien van het accorderen van offertes, materiaalcontroles en factuurafhandeling. Kortom: een verdere professionalisering van het inkoopmanagement is in gang gezet en zal in het komende jaar worden geïntensiveerd.

4.5 Allocatie van middelen

De baten van de scholen worden op basis van de beschikkingen één op één gealloceerd aan de scholen. De personele en materiële lasten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de scholen worden ook op die manier toegerekend aan de scholen. Daarnaast beschikt de stichting over een gemeenschappelijke dienst (GD) voor de ondersteuning van het strategische beleid en de ondersteunende processen voor het CvB en de scholen. Ter dekking van de personele kosten van het CvB, de medewerkers van de GD (en eventuele externe inhuur) en gemeenschappelijke kosten (accountant, bankkosten etc) dragen de scholen een percentage van hun personele en materiële lumpsum af. Uitgangspunt voor de bepaling van het jaarlijkse percentage is dat de begroting van de kostenplaats bestuur en GD sluitend moet zijn. Voor 2020 bedraagt het begrootte afdrachtspercentage van 4,7%. Over 2019 was het afdrachtspercentage circa 5%. Dit afdrachtspercentage wordt toegerekend aan de scholen op basis van het relatieve aandeel in de personele en materiële lumpsum.

VO Zeeuws-Vlaanderen ontving in 2019 rechtstreeks van het ministerie van OCW middelen om het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) vorm te geven. Ook deze middelen worden gealloceerd op schoolniveau. Deze middelen zijn bedoeld om leerlingen met een extra zorgbehoefte te kunnen ondersteunen om aldus leerachterstanden te voorkomen. In 2019 ging dit om een bedrag van circa 2 miljoen euro. Deze gelden worden deels ingezet om leerlingen extra te kunnen ondersteunen door het verkleinen van klassen met relatief veel lwoo leerlingen (het streven is maximaal 18 leerlingen per klas) of door de vorming van separate lwoo klassen (dus kleinere groepen) in het vmbo. Het splitsen van een klas kost ruim circa € 100.000,- per klas (1,25 fte). Daarnaast worden belangrijke ondersteunende activiteiten als mentoraat, specifieke zorg en remedial teaching gefaciliteerd vanuit het lwoo-budget.

5. Financiële beschouwing

5.1 Financiële paragraaf

Inleiding

Zoals eerder beschreven zijn de vier voortgezet onderwijsbesturen in Zeeuws-Vlaanderen per 1 augustus 2018 gefuseerd. De vergelijkende cijfers die gepresenteerd worden over 2018 zijn dan ook de “geconsolideerde” cijfers van de vier rechtsvoorgangers van VO Zeeuws-Vlaanderen over de periode januari-juli 2018 en de cijfers van VO Zeeuws-Vlaanderen over de periode augustus-december 2018.

Omdat de grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaat van de vier rechtsvoorgangers verschillend waren heeft er in 2018 tevens een harmonisatie daarvan plaatsgevonden. Waar dat schattingswijzigingen betrof, bijvoorbeeld ten aanzien van de gebruiksduur van de materiële vaste activa en de waardering van de voorzieningen, is de harmonisatie van de grondslagen verwerkt in 2018. Die schattingswijzigingen hebben geleid tot eenmalige effecten op de staat van baten en lasten 2018. Waar het een stelselwijziging, in casu de wijze van verwerking van het groot onderhoud, betrof is deze verwerkt in (het eigen vermogen) per ultimo 2017.

VO Zeeuws-Vlaanderen heeft een wijziging doorgevoerd in de rubricering van de lasten en baten in 2019. Deze rubricering werkt door in de vergelijkende cijfers 2018. Het gaat met name om een andere rubricering van de lasten die samenhangen met de afdrachten voor VAVO-leerlingen aan het MBO (€ 128.821,-), deze zijn per 2019 verantwoord ‘(overige) overige lasten’ terwijl die tot en met 2018 in mindering werden gebracht op de reguliere rijksbijdragen en met name de ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen.

Staat van baten en lasten

		Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten				
3.1	Reguliere rijksbijdragen	42.153.860	39.377.726	41.509.473
3.1	Rijksbijdragen Transitie OCW	2.990.838	2.848.167	1.598.964
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies regulier	12.902	29.000	43.914
3.2	Overige overheidsbijdragen transitie (regiodeal/fin.arr.)	2.026.015	2.776.000	1.458.169
3.5	Overige baten	1.362.564	1.313.867	1.893.769
Totaal baten		48.546.179	46.344.760	46.504.289
Lasten				
4.1	Personele lasten	38.799.111	37.891.383	36.756.481
4.2	Afschrijvingen	750.787	826.861	1.276.529
4.3	Huisvestingslasten	2.522.886	2.250.050	2.125.797
4.4	Overige materiële lasten	5.740.709	5.362.466	6.326.538
Totaal lasten		47.813.494	46.330.760	46.485.345
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		732.685	14.000	18.944
Financiële baten en lasten		(17.855)	(14.000)	(18.944)
Resultaat		714.830	0	0

Toelichting staat van baten en lasten

Het hier gepresenteerde resultaat betreft de (eenmalige) werkdrukmiddelen die het kabinet heeft uitgekeerd in 2019 ten behoeve van inzet in 2020 en 2021. Ter grootte van het bedrag van € 714.830,- is ultimo 2019 een bestemmingsreserve gevormd. Zonder deze werkdrukmiddelen zou er sprake geweest zijn van een neutraal

resultaat voor 2019. Dat betekent dat de ter beschikking gestelde middelen (inclusief transitiemiddelen) dus voldoende waren voor het realiseren van de transitieopdracht binnen de begroting.

Net zoals de ontvangst van deze werkdrukmiddelen in 2019 tot een batig resultaat heeft geleid, is het mogelijk dat de inzet van deze bestemmingsreserve tot tekorten kan leiden in de jaren 2020 en/of 2021.

De Rijksbijdragen OCW vallen aanzienlijk hoger uit dan begroot. Dat heeft een aantal oorzaken. Ten eerste heeft het ministerie OCW (zoals hierboven aangehaald) in het najaar van 2019 besloten dat het voortgezet onderwijs extra middelen kreeg toegekend voor werkdrukverlichting. Voor VO Zeeuws-Vlaanderen gaat dat om een bedrag van € 714.830,-. Ten tweede is er in de begroting 2019 zowel in de baten als de lasten geen rekening gehouden met de verhoging van de pensioenpremies en de cao verhoging van 2,15% per juni 2019 (dat is ook de voornaamste reden waarom de personeelslasten hoger uitvallen dan begroot). Bij elkaar is dat effect op de bekostiging ruim € 900.000,- voor VO Zeeuws-Vlaanderen. Ten derde is in het voorjaar van 2019 een aanvraag voor de Lenteschool goedgekeurd ten bedrage van € 243.000,- waarmee in de begroting geen rekening werd gehouden. En tot slot is ook de aanvullende bekostiging voor fusie van het Lodewijk College van € 484.000,- toegekend na het opmaken van de begroting.

Onder de rijksbijdragen OCW zijn begrepen de aanvullende bekostiging wegens bijzondere omstandigheden (transitiemiddelen OCW) die zijn verantwoord in 2019. Er zijn iets meer transitiemiddelen ingezet in 2019 dan begroot (ingezet: 2.991k, begroot 2.848k).

De in 2019 verantwoorde transitiemiddelen van OCW zijn besteed aan:

- € 950.000 (scholing & ontwikkeling): inzet van 11,7 fte docenten (experts)ten behoeve van de ontwikkeling van de onderwijsplannen en onderwijsinnovatie en ten behoeve van scholing en begeleiding docenten op het vlak van gepersonaliseerd en/of integraal leren;
- € 145.000 (scholing & ontwikkeling): kosten externe ondersteuning (o.s. stichting Schoolinfo) en andere kosten die samenhangen met de ontwikkeling van het onderwijsmodel;
- € 620.000 (terugbrengen personeelslasten): oudere medewerkers (vanaf 62 jaar) krijgen de mogelijkheid om halftijds te werken met (afhankelijk van de schaal) behoud van 70 of 80 % van het salaris en pensioenopbouw daarover. Op basis van de regels voor de jaarverslaggeving moet er voor deze lasten die redelijkerwijs kunnen worden ingeschat een voorziening worden getroffen. In 2019 is een voorziening getroffen voor de medewerkers die per 1 augustus 2019 zijn ingestroomd in het generatiepact. De dotatie aan de voorziening bedroeg € 620.000,-;
- € 900.000: (terugbrengen personeelslasten): door maatwerkoplossingen voor personeel kunnen de structurele personeelslasten worden teruggebracht. Dit betreft voornamelijk ondersteunend personeel en/of directie/bestuur. Daarnaast wordt voor het realiseren van de fusie- en transitieopdracht extern personeel ingehuurd. Dit stelt ons in staat om waar nodig deskundigheid en/of capaciteit in te kopen zonder dat daar structurele personeelslasten tegenover staan. Dit betreft voornamelijk inhuur voor de gemeenschappelijke dienst op het vlak van ICT, ;
- € 300.000 frictiekosten: dit betreft bezoldiging onafhankelijk voorzitter CvB a.i. (t/m juli), juridische ondersteuning bij afwikkeling contracten rechtsvoorgangers, inrichting nieuwe backoffice systemen en inhuur kwartiermaker/rector (t/m juli 2019) voor het Lodewijk College;

De overige overheidsbijdragen, die bijna volledig bestaan uit transitiemiddelen vanuit het financieel arrangement (gemeenten en provincie) en vanuit de Regiodeal, vallen lager uit dan begroot. Een deel van die middelen (€ 476.000,-) is echter niet verwerkt via de staat van baten en lasten, maar als een investeringssubsidie. Dat betekent dat de baten rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de aanschafwaarde van de investeringen/activa (zie ook de materiële vaste activa in de jaarrekening voor een nadere toelichting). Tevens is een beperkt deel van de middelen nog te besteden, dat betreft de middelen voor startgroepen (100k), voor busvervoer (33k) en voor ontwikkelen en uitvoeren van de doorlopende leerlijn vmbo-mbo (141k).

De overige baten liggen in lijn met de begroting 2019. Ten opzichte van 2018 is sprake van een sterke afname, maar die was voorzien in de begroting 2019. Voor een verklaring van die afname verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de baten in de jaarrekening.

De personeelslasten vallen circa € 900.000 hoger uit dan begroot. Voor het grootste gedeelte hangt dat samen met het feit dat de cao-verhoging van 2,15% en de verhoging van de pensioenpremies niet begroot waren. Circa € 800.000,- van het verschil is daardoor te verklaren. De overige € 100.000,- valt te verklaren door de optelsom van een aantal negatieve en positieve effecten.

De afschrijvingen liggen in lijn met de begroting en vallen zelfs iets lager uit dan begroot. Dat die lasten aanzienlijk lager zijn dan in 2018 houdt verband met de schattingswijziging voor materiële vaste activa in 2018. De (eenmalige) effecten daarvan voor reeds in gebruik zijnde activa zijn volledig verwerkt in 2018.

De huisvestinglasten vallen daarentegen aanzienlijk hoger uit dan begroot. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de lasten in de jaarrekening. Ook voor wat betreft de afwijking van de overige lasten verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de lasten in de jaarrekening.

Balans na winstbestemming

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1. Activa		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	3.753.853	3.561.169
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>3.753.853</u>	<u>3.561.169</u>
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	1.278.210	2.084.114
1.7 Liquide middelen	18.365.574	14.642.185
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>19.643.784</u>	<u>16.726.299</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>23.397.637</u>	<u>20.287.468</u>
	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2. Passiva		
2.1 Eigen vermogen	6.923.392	6.208.561
2.2 Voorzieningen	6.764.193	5.683.007
2.3 Langlopende schulden	14.008	28.234
2.4 Kortlopende schulden	9.696.045	8.367.664
<u>Totaal passiva</u>	<u>23.397.637</u>	<u>20.287.469</u>

Toelichting balans

De toename van de liquide middelen houdt verband met het batige resultaat van 2019 (715k) en met de transitie-middelen die zijn ontvangen van zowel OCW als de gemeenten en de provincie Zeeland (deels via de Regiodeal). Een deel van die transitie-middelen was per ultimo 2018 namelijk opgenomen als vordering (1,3 miljoen). Daarnaast is deels ook sprake van voorfinanciering in 2019 voor wat betreft de transitie-middelen

(600k). Een deel van de middelen is dus nog niet besteed. Deze drie oorzaken verklaren voor een groot deel de toename van de liquide middelen. Voor een nadere toelichting op de mutatie van de liquide middelen: zie het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

Voor een nadere toelichting op de onderscheiden posten van de balans verwijzen we kortheidshalve naar de jaarrekening.

Kengetallen per balansdatum

	31-12-2019	31-12-2018	Signaleringswaarde inspectie
Financiële positie			
Liquideïteit (current ratio: vlottende activa/kort vreemd vermogen)	2,0	2,0	<0,75
Solvabiliteit 2 ((eigen vermogen + voorzieningen)/ totale passiva))	58,5%	58,6%	<30%
Solvabiliteit 2 (eigen vermogen / totale passiva)	29,6%	30,6%	<30%
Rentabiliteit (resultaat/totale baten)	1,47%	0%	3-jarig < 0% 1-jarig < -10%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten)	0,14	0,13	< 0,05
Huisvestingsratio ((huisvestingslasten+afschrijvingen gebouwen)/totale baten))	0,06	0,06	> 0,10

De financiële positie van het Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is goed te noemen. Alle kengetallen liggen (ruim) boven de signaleringswaarden die de Onderwijsinspectie hanteert bij het financiële toezicht op onderwijsbesturen en de continuïteit van die besturen. Met name de liquideïteit van de stichting is hoog, dat houdt voornamelijk verband met voorfinanciering van transitie-middelen en de in december 2019 ontvangen werkdruk-middelen ad € 714.830. Zie voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen van de liquide middelen het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

De rentabiliteit 2019 is 1,47%. Dat er sprake is van een positieve rentabiliteit is louter toe te schrijven aan de in december 2019 ontvangen 'werkdruk-middelen' die volgens de regels van de jaarverslaglegging moeten verantwoord worden als een baat in 2019.

Gebeurtenissen na balansdatum

Net als de rest van Nederland (en de wereld) heeft ook VO Zeeuws-Vlaanderen te kampen met de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de uitbraak van het Corona-virus (COVID-19). Deze maatregelen zijn in Nederland getroffen vanaf maart 2020 en hebben dus geen invloed op de feitelijke situatie op balansdatum. Vanwege de maatschappelijke impact vermelden we ze hier. Een nadere toelichting op de organisatorische en financiële consequenties hiervan worden toegelicht in de continuïteits- en risicoparagraaf. Verder zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier genoemd dienen te worden.

Treasuryverslag

In januari 2019 heeft de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen een treasurystatuut opgesteld. Het treasurystatuut is in maart 2019 vastgesteld door de raad van toezicht. De regeling beleggen, lenen en derivaten OCW van 6 juni 2016 is kader stellend geweest voor het treasurystatuut.

Uitgangspunt van het treasurybeleid is dat het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend is aan de primaire doelstelling van de stichting zijnde het organiseren van kwalitatief goed onderwijs.

De hoofddoelstelling van het treasurybeleid kan het best als volgt worden omschreven:

- Het financieren en beleggen is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling en is met name gericht op financiële continuïteit van de organisatie en het onderwijs;

De subdoelstellingen zijn de volgende:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Minimaliseren van de kosten van leningen (kostenminimalisatie);
- Beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen verbonden zijn (risicominimalisatie);
- Optimaliseren van het rendement van overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystatuut (rendementmaximalisatie).

Op basis van de (sub)doelstellingen van het treasurybeleid heeft de stichting het gebruik van rentederivaten uitgesloten.

Zowel op 31 december 2018 als op 31 december 2019 werd er geen beleggingsportefeuille aangehouden. Op balansdatum 31-12-2019 werden alle liquide aangehouden op diverse spaar-en betaalrekeningen.

De stichting gebruikt de jaarlijkse financiële beleidscyclus voor het vaststellen van het financierings- en beleggingsbeleid, voor het afleggen van verantwoording over dat beleid en voor bijstelling van het beleid door het jaar heen. De beleidscyclus kent een meerjarenraming, begroting, tussentijdse rapportages en een jaarrekening.

In het verslagjaar 2019 heeft de stichting voldaan aan de bepalingen van de regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

De Stichting VO ZEEUWS-VLAANDEREN heeft op balansdatum 31-12-2019 geen leningen uitstaan. Het Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen heeft in 2019 de lening van € 286.751,- afgelost. Deze lening paste binnen de uitvoering van de wettelijke taak en het doel van VO Zeeuws-Vlaanderen.

Er hebben zich gedurende het boekjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. Tevens was er geen behoefte aan externe financiering. Ook voor de periode 2020-2024 wordt geen behoefte aan externe financiering verwacht. Voor het kasstroomoverzicht verwijzen we naar de jaarrekening 2019.

5.2 Continuïteitsparagraaf

A1 en A2 Ontwikkeling aantal leerlingen, fte en meerjarenbegroting

Zeeuws-Vlaanderen heeft te maken met een krimp van het aantal leerlingen in het primair -en secundair onderwijs. In West Zeeuws-Vlaanderen heeft de krimp zich grotendeels al voltrokken. In Oost Zeeuws-Vlaanderen (Hulst en omstreken) manifesteert de krimp zich in de komende jaren pas in zijn volle omvang. Ook Terneuzen heeft te maken met krimp, zij het dat die beperkter is in dan in Hulst.

In de planning en controlsystemen van het bestuur worden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten gehouden. De ontwikkelingen in het leerlingaantal zijn namelijk leidend voor de hoogte van de Rijksbijdragen en dus ook voor het financiële -en formatiebeleid. Jaarlijks worden de prognoses opgesteld en geactualiseerd aan de hand van de meest recente informatie.

De prognose van de leerlingenaantallen voor de komende vier schooljaren (2018 en 2019 betreffen werkelijke aantallen) is als volgt:

Aantal leerlingen per 1 oktober:		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Basis van Bekostiging Kalenderjaar:		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zwin College		792	762	769	719	698	722
Lodewijk College		2.460	2.395	2.336	2.304	2.263	2.242
Reynaertcollege		1.277	1.252	1.203	1.100	1.053	1.034
Praktijkschool Hulst		86	90	88	86	84	82
Totaal Stichting		4.615	4.499	4.396	4.209	4.098	4.080
% verandering stichting t.o.v voorgaand jaar			-2,51%	-2,29%	-4,25%	-2,64%	-0,44%

Bovenstaande prognose is ontleend aan de meerjarenbegroting 2020-2024 en is exclusief de eerstejaars nieuwkomers die door Duo niet meegenomen worden in de 1 oktober telling.

Deze prognose laat zien dat het leerlingenaantal van de stichting naar verwachting over vier jaar is gekrompen met circa 10%. De onderlinge verschillen tussen de scholen zijn echter groot; zo bedraagt de daling van het aantal leerlingen in Hulst meer dan 20%. De formatieve en andere maatregelen die de scholen zullen moeten treffen zijn dus ook wezenlijk verschillend.

Ontwikkeling aantal fte

Op basis van de leerling prognose ziet het formatieve verloop (inclusief vervanging ziekte) er op stichtingsniveau voor de komende jaren als volgt uit:

Schooljaar	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
DIR	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
OP	322,82	306,16	263,08	259,09	262,46
OOP	117,74	114,02	110,51	104,01	103,51
Totale formatie	450,56	430,18	383,59	373,10	375,97

De daling van het aantal fte houdt voornamelijk verband met de daling van de leerling aantallen. De scherpe daling van het aantal fte in schooljaar 2022-2023 houdt verband de leerlingendaling maar is ook gerelateerd aan het einde van de transitieperiode en dus ook de inzet van formatie voor transitiewerkzaamheden (circa 30 fte).

Er wordt gestreefd naar het handhaven van een flexibele schil in het reguliere personeelsbestand van minimaal 10 %. Dit is in 2019 ook gerealiseerd.

Meerjarige begroting 2020-2024

		Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten								
3.1	Reguliere Rijksbijdragen	39.377.726	42.153.860	40.069.167	38.970.798	37.312.675	36.417.063	36.301.525
3.1	Rijksbijdragen transitie OCW	2.848.167	2.990.838	2.481.750	1.828.000	854.000	-	-
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	29.000	12.902	39.195	14.000	14.000	14.000	14.000
3.2	Overige overheidsbijdragen transitie	2.776.000	2.026.015	3.466.000	2.739.000	1.416.500	-	-
3.5	Overige baten	1.313.867	1.362.564	981.177	972.143	970.754	957.989	957.289
Totaal baten		46.344.760	48.546.179	47.037.289	44.523.941	40.567.930	37.389.052	37.272.814
Lasten								
4.1	Personele lasten	37.891.383	38.799.111	38.496.675	36.042.146	33.202.529	30.871.251	30.765.066
4.2	Afschrijvingen	826.861	750.787	928.187	1.025.603	1.079.920	1.059.597	1.004.195
4.3	Huisvestingslasten	2.250.050	2.522.886	2.524.233	2.530.430	2.500.269	2.182.817	2.004.011
4.4	Overige materiële lasten	5.362.466	5.740.709	5.069.494	4.907.061	4.519.502	4.391.609	4.283.515
Totaal lasten		46.330.760	47.813.494	47.018.589	44.505.240	41.302.220	38.505.274	38.056.786
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		14.000	732.685	18.700	18.700	(734.290)	(1.116.222)	(783.972)
Financiële baten en lasten		(14.000)	(17.855)	(18.700)	(18.700)	(18.700)	(18.700)	(18.700)
Resultaat		(0)	714.830	(0)	0	(752.990)	(1.134.922)	(802.672)

Uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is het behoud van een breed aanbod op alle drie de locaties, maar wel in een minimale variant wat betreft keuzevakken en profielen. Tweede uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is dat er wordt uitgegaan van een ombuiging in het beleid van het Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs. Deze ombuiging heeft een positieve uitwerking op de begroting van VO Zeeuws-Vlaanderen. Derde uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is dat er een (ver)nieuwbouwde unilocatie is gerealiseerd in Terneuzen en Hulst per schooljaar 2023-2024. Hierdoor kan zowel in Hulst als in Terneuzen een locatie worden afgestoten. De daling van de huisvestingslasten vanaf kalenderjaar 2023 houden hier verband mee; het structurele effect is een ombuiging van 800k vanaf 2024. VO Zeeuws-Vlaanderen loopt een groot financieel risico als de ombuiging in het beleid van het samenwerkingsverband en/of de nieuwe huisvesting niet of niet tijdig wordt gerealiseerd.

Vierde uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is dat uitgegaan is van de huidige bekostigingssystematiek. De effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging en maatwerkregeling voor geïsoleerde scholen zijn dus buiten beschouwing gelaten.

Deze effecten zijn voor VO Zeeuws-Vlaanderen, met name door de maatwerkregeling voor geïsoleerde scholen, positief. De verwachting is dat een aanzienlijk deel van het meerjarige tekort wordt teniet gedaan door de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek (invoering is voorzien per 2022). De precieze effecten van de nieuwe bekostiging, en daarmee ook de uitwerking op de meerjarenbegroting, zullen echter pas medio/eind 2021 bekend worden. Het is dus heel goed mogelijk dat er ook na invoering van de nieuwe bekostiging een tekort resteert.

In de bovenstaande staat van baten en lasten zijn de transitiegelden die het Ministerie van OCW, het Ministerie van LNV (Regiodeal), de Provincie Zeeland en de gemeenten Sluis, Terneuzen en Hulst ter beschikking hebben gesteld verwerkt. Deze gelden worden vanuit het oogpunt van transparantie op een aparte regel inzichtelijk gemaakt. Vanaf 2023 is het onzeker of VO Zeeuws-Vlaanderen nog aanvullende bekostiging ontvangt vanuit de overheden. Deze zijn dan ook niet verwerkt in de meerjarenbegroting.

De terugloop van de reguliere rijksbijdragen houdt verband met de gestage daling van het aantal leerlingen in de projectieperiode van de meerjarenraming (zie ook de prognose van de leerling aantallen hiervoor).

Er zijn overige baten door medegebruik van (gym)lokalen en detacheringen. Op een van de scholen (het Zwin College) is er door de daling van het leerlingaantal functionele leegstand ontstaan. Deze ruimtes worden momenteel door een aantal partijen gebruikt, zoals de PO-besturen, Kinderopvang en Bibliotheek. Ook Hulst en Terneuzen vindt er incidenteel verhuur van gym(lokalen) plaats. Daarnaast vindt op die locaties ook

structurele verhuur van ruimten plaats, met name aan de Argo. Naast inkomsten uit verhuur zijn er ook inkomsten uit detachering van personeel. De inkomsten uit verhuur en detacheringen zijn stabiel. Onder de overige baten vallen ook de ouderbijdragen. De inkomsten uit ouderbijdragen lopen terug omdat het leerlingenaantal terug loopt. Daarnaast houden we als stichting ook ons beleid t.a.v. ouderbijdragen tegen het licht, dit in het kader van de landelijke discussie omtrent de ouderbijdragen. Verder zijn er geen geldstromen van derden. Van contractonderwijs is geen sprake.

De personele lasten nemen, door de daling van het aantal leerlingen en door voorziene samenvoeging van locaties (zie ook hieronder), af gedurende de projectiebegroting van de meerjarenraming (zie voor de formatie ook de tabel op voorgaande pagina). Om ook na de transitieperiode een breed kwalitatief hoogwaardig aanbod op alle scholengemeenschappen in stand te kunnen houden is echter een bepaald volume aan docenten en onderwijsondersteunend personeel nodig. De personele lasten kunnen dus niet zodanig dalen dat er ook in 2023, op basis van de huidige bekostiging, een sluitende begroting kan worden gepresenteerd.

De daling van de overige materiële lasten houdt verband met de daling van het leerlingenaantal en de formatie, en met het efficiënter kunnen organiseren van de ICT-faciliteiten.

De financiële impact van de maatregelen rondom het Corona-virus zullen naar alle waarschijnlijkheid beperkt zijn in 2020, meerjarig zijn ze nog niet te overzien en mede afhankelijk van vaccinatie tegen en besmettingsgraad van het virus. Enerzijds lopen we door annuleringskosten voor de buitenlandse reizen (die de stichting voor eigen rekening neemt) financiële schade op in 2020. Anderzijds kunnen er ook meevallers ontstaan doordat er minder extern personeel wordt ingezet.

Hoewel de financiële impact naar alle waarschijnlijkheid beperkt zal blijven is de organisatorische impact van de maatregelen rondom het beperken van de verspreiding van het Corona-virus enorm. Dat was met name zo in de eerste fase van lockdown waarop verplicht moest worden teruggefallen op afstandsonderwijs. Maar ook blijvend vraagt dat om maatregelen, met name door de 'social distancing'. Op dit moment zijn de scholen nog druk bezig met het ontwikkelen van hybride modellen waarbij aan een beperkte groep leerlingen les wordt gegeven op school en waarbij een andere groep leerlingen les en/of opdrachten op afstand krijgt.

Meerjarige balans

Op basis van de werkelijke balans per ultimo 2019 en de vastgestelde meerjarenraming kent de balans van VO Zeeuws-Vlaanderen de volgende ontwikkeling in de projectieperiode van de meerjarenraming:

1 Activa		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa							
1.1	Immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-
1.2	Materiële vaste activa	3.753.853	4.131.666	4.009.063	3.485.143	3.665.546	3.006.351
1.3	Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
		3.753.853	4.131.666	4.009.063	3.485.143	3.665.546	3.006.351
Vlottende activa							
1.4	Voorraden	-	-	-	-	-	-
1.5	Vorderingen	1.278.210	1.278.210	1.278.210	1.278.210	1.278.210	1.278.210
1.6	Effecten	-	-	-	-	-	-
1.7	Liquide middelen	18.365.574	16.943.261	17.331.595	17.731.925	16.907.296	16.967.319
		19.643.784	18.221.471	18.609.805	19.010.135	18.185.506	18.245.529
		23.397.637	22.353.137	22.618.868	22.495.278	21.851.052	21.251.880
2 Passiva		31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen						
2.1.1	Algemene reserve	5.662.778	5.662.778	5.662.779	4.909.788	3.774.866	2.972.194
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	758.236	758.236	758.236	758.236	758.236	758.236
2.1.3	Bestemmingsreserve pivaat	502.377	502.377	502.377	502.377	502.377	502.377
2.1.4	Bestemmingsfonds publiek	-	-	-	-	-	-
2.1.5	Bestemmingsfonds pivaat	-	-	-	-	-	-
2.1.6	Statutaire reserves	-	-	-	-	-	-
2.1	Eigen vermogen	6.923.392	6.923.392	6.923.392	6.170.401	5.035.479	4.232.807
2.2	Minderheidsbelang derden	-	-	-	-	-	-
	Totaal vermogen	6.923.392	6.923.392	6.923.392	6.170.401	5.035.479	4.232.807
2.2.1	Personele voorzieningen	2.989.214	3.385.214	3.719.410	4.058.410	4.392.606	4.731.606
2.2.3.1	Groot onderhoud gebouwen	3.774.979	3.334.479	3.766.014	4.056.414	4.212.914	4.077.414
2.3	Voorzieningen	6.764.193	6.719.693	7.485.424	8.114.824	8.605.520	8.809.020
2.4	Langlopende schulden	14.008	14.008	14.008	14.008	14.008	14.008
2.5	Kortlopende schulden	9.696.045	8.696.045	8.196.045	8.196.045	8.196.045	8.196.045
		23.397.637	22.353.137	22.618.868	22.495.278	21.851.052	21.251.880

De meerjarige balans die hier is gepresenteerd wijkt af van de balans in de begroting 2020 omdat in bovenstaande overzicht de werkelijke balans per 31-12-2019 het uitgangspunt is terwijl in de begroting de geprognosticeerde balans per ultimo 2019 het uitgangspunt was.

Investerings

In de meerjarenbegroting 2020-2024 is uitgegaan van de volgende investeringsbegroting:

Stam	2020 €	2021 €	2022 €	2023 €	2024 €
Gebouwen	-	-	-	-	-
Terreinen	-	-	-	-	-
Verbouwingen	50.000	-	-	-	-
Installaties-20	-	-	-	-	-
Installaties-10	40.000	-	-	60.000	60.000
Meubilair/Inrichting	230.000	153.000	96.000	120.000	95.000
Apparatuur	41.000	40.000	40.000	40.000	40.000
ICT hardware	575.000	410.000	120.000	1.020.000	150.000
ICT software	370.000	300.000	300.000	-	-
Leer- en hulpmiddelen	-	-	-	-	-
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-
Totaal algemeen	1.306.000	903.000	556.000	1.240.000	345.000

B1 Rapportage van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

- **Bedrijfsvoering:** Om de kwaliteit en de betaalbaarheid van het primaire proces te waarborgen, is een adequate bedrijfsvoering noodzakelijk. De inrichting van een gemeenschappelijke dienst met daarin ICT, inkoop, financiën, HRM en de salarisadministratie borgt dit.
- **Handboek AO/IB:** Om haar doelstellingen te kunnen realiseren, heeft iedere organisatie informatie nodig. De administratieve organisatie (AO) beschrijft de organisatieprocessen die gericht zijn op het tot stand brengen en in stand houden van betrouwbare informatiestromen vanuit de informatiebehoeften van de organisatie. Deze processen moeten voldoen aan kwaliteitseisen als continuïteit, juistheid, volledigheid, tijdigheid teneinde de gewenste betrouwbare (stuur-)informatie te kunnen leveren. De beschrijving van deze processen dient om deze kwaliteitseisen te realiseren en te borgen en zo optimaal mogelijk aan de informatiebehoeften van de organisatie te voldoen. De interne controle (IC), tegenwoordig vaak als interne beheersing (IB) geduid, is primair gericht op preventie (het voorkomen van fouten, onrechtmatigheden e.d.) en secundair op herstel van geconstateerde gebreken en is gericht op zowel de rechtmatigheid en doelmatigheid van de inzet van middelen als op de kwaliteitsborging van de informatie. In het handboek AO/IB zijn de voornaamste financiële, personele, inkoop- en automatiseringsprocessen beschreven. Dit handboek is opgesteld met behulp van een deskundige externe partij. Tijdens het proces van opstellen van het handboek zijn bepaalde processen vanuit het oogpunt van risico, efficiency of functiescheiding ook anders ingericht. Deze verbeteringslag was ook expliciet onderdeel van de opdrachtformulering.
- **Kwartaalrapportage:** Compacte financiële managementinformatie op basis waarvan zowel materieel als personeel (bij)gestuurd kan worden. Deze managementinformatie wordt aangevuld met relevante personele informatie en managementinformatie.
- **Personeelsformatie:** Door macro vanuit de beschikbare financiële middelen (vanuit de MJB) de kaders te stellen van de uit te geven formatie, worden de personele uitgaven beheerst. Periodiek wordt daarnaast door de controller een vergelijking gemaakt van de werkelijke ingezette formatie versus de begrootte formatie.
- **Daarnaast heeft VO Zeeuws-Vlaanderen in 2019 door een externe partij een financieel risicoprofiel laten opstellen.** Een financieel risicoprofiel is een inventarisatie en een analyse van de in de organisatie aanwezige financiële risico's en de beheersing daarvan. Door het opstellen daarvan kunnen financiële risico's nog beter beheerst worden. De geïnventariseerde risico's en preventieve en repressieve maatregelen om die risico's te mitigeren zijn opgenomen in paragraaf B2, beschrijving de belangrijkste risico's en onzekerheden. De beschrijving van de risico's en beheersmaatregelen in het jaarverslag is vanwege de leesbaarheid beperkt, het financieel risicoprofiel is meer uitputtend van aard. Periodiek zal dit risicoprofiel al naargelang de behoefte en de in- en externe ontwikkelingen worden geüpdatet.

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicoanalyse en -beheersing		31-12-2019					
Risico	Risicobeschrijving	Kans (K)	Impact (I)	K x I	Prioritering	Strategie	Beheersmaatregel
Kostenremanentie door wegvallen transitiegelden.	<p>Stichting VO Zeeuws Vlaanderen ontvangt, teneinde de doelstellingen uit het Transitieplan te realiseren, van het Ministerie van OCW, de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten (Hulst, Oostburg en Sluis) en de provincie Zeeland voor een periode van vier jaar (1 augustus 2018 tot 1 augustus 2022) extra middelen om de doelstellingen van het transitieplan te realiseren. In de transitieperiode moet VO Zeeuws-Vlaanderen ook haar bedrijfsvoering zodanig hebben aangepast dat er een nieuw evenwicht is ontstaan tussen baten en lasten na het wegvallen van de transitiemiddelen. Als onderdeel van het transitieplan zijn ook afspraken gemaakt met de gemeenten Terneuzen en Hulst over realisatie van nieuwbouw en/of renovatie. Vertraging in de realisatie van die bouwplannen leidt tot problemen in de bedrijfsvoering van de stichting. In de meerjarenbegroting zijn er per schooljaar 2023-2024 namelijk aanzienlijke besparingen (circa 800k voor beide locaties samen) op huisvestingskosten ingeboekt.</p> <p>Het financieel risico bestaat feitelijk uit twee deelrisico's:</p> <p>1) Stichting VO Zeeuws Vlaanderen is onvoldoende in staat om in de transitieperiode (2018-2022) haar lastenstructuur af te bouwen, waardoor er na de transitieperiode een tijdsperiode ongedekte lasten overblijven;</p> <p>2) De afspraken die zijn gemaakt met gemeenten omtrent de huisvesting op een unilocatie worden niet/ niet tijdig gerealiseerd waardoor een aanzienlijk financieel tekort ontstaat.</p>	3	5	15	High	Verminderen	<p>Zowel personele (flexibele schil) als materiële flexibiliteit in de kostenstructuur. Adequate financiële sturing in de transitieperiode, opdat doelstellingen en geplande bezuinigingen gerealiseerd kunnen worden. Het onderhouden van intensief contact op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau teneinde de urgentie van huisvesting op een unilocatie hoog op de agenda te houden bij de gemeenten Hulst en Terneuzen.</p>

Risico	Risicobeschrijving	Kans (K)	Impact (I)	K x I	Prioritering	Strategie	Beheersmaatregel
Instabiliteit in de bekostiging	Onzekerheden omtrent de (toekomstige) hoogte van de te ontvangen rijksbijdragen door discontinuïteit in bekostigingsbeleid. Mogelijke oorzaken van de risico gebeurtenissen zijn: 1) Bezuinigingen van de overheid (niet tijdig aangekondigd); 2) Aangepaste regelgeving van het ministerie van OCW (bvb Passend onderwijs, invoering vereenvoudiging bekostiging). Inmiddels is duidelijk geworden dat de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging i.c.m. de maatwerkregeling voor geïsoleerde scholen naar verwachting geen financieel risico voor VO Zeeuws-Vlaanderen met zich meebrengt. Op basis van de laatste parameters en bedragen is de verwachting dat VO Zeeuws-Vlaanderen per saldo meer baten zal ontvangen dan op basis van de huidige bekostiging. Dit risico betreft dan ook vooral de doelsubsidies.	3	3	9	Medium	Accepteren	Goed geïnformeerd zijn via het netwerk/belangenorganisatie en voorzorgsmaatregelen opnemen in de begroting en P&C-cyclus. Flexibiliteit in de personele en materiële lasten.
Onvolledige indexatie van de bekostiging	De belangrijkste oorzaken voor benodigd vermogensbeslag als gevolg van onvolledigheid van indexatie van bekostiging zijn: 1) Bekostiging groeit niet of onvoldoende mee met ontwikkeling van werkgeverskosten en CAO-afspraken; 2) Lasten die voortvloeien uit nieuwe regelgeving (arbo/milieu, verhoging btw etc) worden niet (of onvoldoende) gecompenseerd.	3	3	9	Medium	Accepteren	Goed geïnformeerd zijn via het netwerk/belangenorganisatie en voorzorgsmaatregelen opnemen in de begroting; P&C-cyclus.
Arbeidsmarkt schaarste: hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte.	Het (dreigend) lerarentekort vormt in de VO-sector een landelijk probleem. Ook Stichting VO Zeeuws Vlaanderen wordt de aankomende jaren geconfronteerd met een forse taak om vacatureruimte bezet te krijgen. Het hiermee samenhangend financieel risico kan onderverdeeld worden in de volgende deelrisico's: • Dure inhuur van uitzendorganisaties; • Duurder dan begrote aanstellingen van medewerkers, omdat gegeven de arbeidsmarkt medewerkers een stevigere onderhandelingspositie hebben; • Extra kosten voor scholing/begeleiding van nieuwe leraren. Verder kan het lerarentekort leiden tot het niet kunnen voldoen aan de onderwijstijd, wat kan leiden tot verscherpt Inspectietoezicht en imago-problematiek.	3	3	9	High	Verminderen	Er loopt al een Zeeuw programma 'Regionale Aanpak Lerarentekort' waarin VO Zeeuws-Vlaanderen actief participeert. Doel van het programma is om docenten te werven via diverse kanalen. Zo is er o.a. een website in het leven geroepen die de voordelen van lesgeven in Zeeland promoot. Ook de Vlaamse arbeidsmarkt wordt actief benaderd.

Risico	Risicobeschrijving	Kans (K)	Impact (I)	K x I	Prioritering	Strategie	Beheersmaatregel
Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuaties in leerlingenaantallen	De leerlingendaling leidt tot een lagere Rijksbekostiging, waarbij een situatie van gedwongen formatiebeperking ontstaat en lagere dekking voor bestaande materiële lasten. Omdat aanpassingen in de kosten tijd vergen zal een situatie van kostenremanentie optreden: de baten dalen in een harder tempo dan de lasten en er is tijd nodig om baten en lasten weer in evenwicht te brengen. Dit risico kan ook een positieve uitwerking hebben, wanneer de prognose te laag is ingeschat. Dan kan een tijdelijk financieringsprobleem ontstaan vanwege de bekostiging op kalenderjaar.	2	3	6	High	Verminderen	Continu zoeken naar juiste methode van prognose bepalen. Jaarlijks wordt de prognose ook vergeleken met het werkelijke leerlingaantal en worden verschillen verklaard. Tevens vindt bijstelling van de meerjarenprognose plaats a.d.h.v. van de nieuwe inzichten. Bij de prognose wordt het voorzichtigheidsbeginsel gehanteerd. Tevens vindt a.d.h.v. de werkelijke leerlingenaantallen bijstelling van de formatieve meerjarenplanning plaats. Daarnaast worden nog de volgende maatregelen getroffen: professionalisering PR, schoolplannen met een duidelijk profiel en periodieke tevredenheidsmetingen onder ouders en leerlingen.
Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	Er ontstaat een conflict met een medewerker. Ontslagaanvraag leidt (mogelijk) tot ontslagvergoeding, eventuele vrijstelling van werk tot ontslagdatum, vervangingskosten, outplacementkosten en kosten van juridische bijstand. Daarnaast bestaat het risico dat na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst met een medewerker de uitkeringskosten voor eigen rekening komen. Vooral wanneer de dossieropbouw te wensen overlaat, wordt hier extra risico gelopen.	4	2	8	Medium	Verminderen	Gesprekencyclus op orde waarmee tijdig signalen kunnen worden ontvangen over (dis)functioneren; Dossier op orde; Ontwikkeld en geformaliseerd personeelsbeleid en instrumentarium; Samenhang tussen het (strategisch) organisatiebeleid en het personeelsbeleid (bijdrage van personeelsbeleid aan het realiseren van organisatiedoelstellingen); Periodieke tevredenheidsmetingen onder personeelsleden, waarmee tijdig signalen (kunnen) worden ontvangen. De uitkomst van de metingen worden geanalyseerd en leiden (waar nodig) tot actieplannen.
Hoger dan begrote lasten voor ziektevervanging	Stichting VO Zeeuws Vlaanderen is eigenrisicodragers voor de kosten ter vervanging van ziekte. Dit betekent dat kosten van ziekte en rechtspositioneel verlof voor eigen rekening komen. Het risico bestaat dat de kosten van ziekteverlof in enig jaar hoger uitvallen dan begroot, waarbij het meerdere dus voor eigen rekening komt, leidend tot het noodzakelijkerwijs aanspreken van vermogen. Een ander risico is het effect op de kwaliteit van het onderwijs.	3	3	9	High	Verminderen	Het ziekteverzuim is goed in beeld, er wordt een actief verzuimbeleid gevoerd en is er een vastgesteld vervangingsbeleid. In de begroting wordt een post 'vervanging wegens ziekte' opgenomen om het financieel risico te beheersen. De hoogte van die post wordt jaarlijks bijgesteld op basis van het vorige boekjaar en de verwachte ontwikkeling van langdurig zieke medewerkers. Voor vervanging wordt gezocht naar kwalitatief goede vervangers.

Risico	Risicobeschrijving	Kans (K)	Impact (I)	K x I	Prioritering	Strategie	Beheersmaatregel
Lager dan begrootte doorbetalingen van rijksbijdragen door het SWV	De financiële positie en het middellange termijn perspectief van het SWV Passend Onderwijs ZVL is kwetsbaar. Dit wordt mede veroorzaakt doordat er in ZVL meer VSO en Pro leerlingen zijn dan de norm waarop de bekostiging is gebaseerd. Eventuele tekorten die ontstaan binnen het SWV worden verhaald op het reguliere voortgezet onderwijs, in casu VO ZVL.	3	4	12	High	Verminderen	Het maken van meerjarige afspraken ten aanzien van de toekenning van middelen uit het samenwerkingsverband aan het reguliere vo.
Wijziging waarderingsgrondslagen voorziening onderhoud	Een strikte interpretatie van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving gaat uit van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per onderhoudscomponent. Een aanzienlijke groep besturen hanteert echter een methodiek waarbij de kosten over het gehele onderhoudsplan van de onderwijspanden (en niet per component) worden bepaald en deze vervolgens wordt gedeeld door de looptijd van het onderhoudsplan. Ook VO Zeeuws-Vlaanderen hanteert de systematiek van 'kostenegalisatie'. Deze systematiek leidt ertoe dat er jaarlijks weliswaar een min of meer gelijkblijvende dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt gedaan, maar dat deze te laag of te hoog van omvang kan zijn in vergelijking met de RJ methodiek. Er wordt namelijk geen rekening gehouden met individuele onderhoudscomponenten met onderhoudscycli die doorlopen tot na de projectieperiode van de huidige onderhoudsplanning. In de meeste gevallen valt de voorziening groot onderhoud op basis van de kostenegalisatie methode (veel) lager uit dan bij de onderhoudscomponentenmethode. Als de laatste methode dwingend wordt opgelegd zou dat dus (kunnen) betekenen dat er eigen vermogen moet worden ingezet om de voorziening op niveau te krijgen.	3	5	15	High	Accepteren	Zodra er een geactualiseerd onderhoudsplan is opgesteld voor het Lodewijk College (naar verwachting juli 2020) zullen we de voorziening waarderen op basis van de strikte interpretatie van de RJ zodat we het risico van vermogensbeslag kunnen kapitaliseren.
		Kans			Impact		
		1 < of 1x per 10 jaar			1 Zeer klein		
		2 1x per 5-10 jaar			2 Klein		
		3 1x per 2-5 jaar			3 Midden		
		4 1x per 1-2 jaar			4 Groot		
		5 1x per jaar of >			5 Zeer groot		

Verslag raad van toezicht

Inleiding

De raad van toezicht van de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is geïnstalleerd per 1 augustus 2018.

De bevoegdheden, verantwoordelijkheden en taken van de raad van toezicht zijn beschreven in artikel 13 van de statuten van de stichting VO Zeeuws-Vlaanderen.

De toezichthoudende taak van de raad van toezicht betekent onder andere dat een bestuur niet kan overgaan tot vaststelling van beleid(documenten) alvorens goedkeuring te hebben verkregen van de raad. Dat strekt zich in ieder geval uit tot:

- het toezicht houden op het functioneren van het college van bestuur en het toezien op de naleving van de wettelijke verplichting door het college van bestuur;
- het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming van middelen;
- het toezien op de verwezenlijking van de grondslag en de doelstelling van de (scholen in stand gehouden door de) stichting;
- de benoeming van de accountant;
- de wijziging van de statuten;
- de goedkeuring van het strategisch beleid;
- de goedkeuring van de begroting en meerjarenraming;
- de goedkeuring van het jaarverslag (bestuursverslag en jaarrekening).

Naast het houden van toezicht van op het beleid en bestuur van het college van bestuur, staat de raad het college van bestuur met terzijde en fungeert zij als klankbord.

De vergaderingen van de raad van toezicht zijn als volgt ingericht:

- De raad van toezicht vergadert in aanwezigheid van het College van bestuur.
- De raad van toezicht evalueert minstens eenmaal per jaar – buiten aanwezigheid van het college van bestuur – het functioneren van het college van bestuur (hierna CvB). Het resultaat van de evaluatie wordt met het CvB besproken. Ook evalueert de raad van toezicht eenmaal per jaar zijn eigen functioneren als toezichthoudend orgaan. Het resultaat van die evaluatie wordt gedeeld met het college van bestuur.

De raad van toezicht is aangesloten bij de VTOI. De VTOI is de landelijke vereniging van toezichthouders in onderwijsinstellingen, zij behartigt de belangen van de toezichthouders in alle sectoren van het onderwijs. Zij streeft naar verdere professionalisering van het toezicht in het onderwijs en wil daarbij een bijdrage leveren aan de kwaliteit van het onderwijs en het bestuur. De raad van toezicht functioneert binnen de kaders van de code goed bestuur.

Samenstelling raad van toezicht ultimo 2019

In de raad van toezicht zetelen vooralsnog de voorzitters van de raden van toezicht van de rechtsvoorgangers van VO Zeeuws-Vlaanderen; dat doen ze als lid. De voorzitter van de raad van toezicht heeft geen connecties met de rechtsvoorgangers en is in die zin dus onafhankelijk. Tot slot zetelt er een lid in de raad van toezicht op voordracht van de medezeggenschap. Afgesproken is dat er vanaf 2021 volgens een rooster van aftreden en op basis van vastgestelde profielen stapsgewijs tot een nieuwe samenstelling gekomen zal worden, waarmee de oorspronkelijke banden met de rechtsvoorgangers niet meer relevant zullen zijn.

Ultimo 2019 bestond de raad van toezicht uit de volgende personen:

Naam	Rol raad van toezicht	Hoofdfunctie/ beroep	Nevenfunctie 1	Nevenfunctie 2	Nevenfunctie 3	Nevenfunctie 4
M.C. van Dam- Mieras	voorzitter	Lid directie Topconsortium Kennis en Innovatie BioBased Economy	Lid RvT Bravis Ziekenhuis	Lid RvC Stichting Impuls Zeeland	Lid RvT University College Roosevelt	Lid NWO Programmaraad Maatschappelijk Verantwoord Innoveren
J.P.L.D. Leenknecht	Lid en vice-voorzitter	Directie Techniek Koepel Zeeland: * Stichting Bio Base Europe Training Center, directeur * Bio Base Europe Coöperatie, directeur-bestuurder * Stichting Huis van de Techniek, directeur	Bestuurslid Stichting Promotie Reynaertcollege			
F.J. Simons	Lid	Directeur De Hoop Pekso BV				
T.C.A. de Smet	Lid	Beleidsmedewerker financiën (speciaal onderwijs)	Vertrouwenspersoon bestuur primair onderwijs			
G.F. Langerlaert	Lid	zzp bestuursondersteuning en onderwijsinnovatie				

De heer van Gaalen, lid op voordracht van de GMR, is per augustus 2019 afgetreden als lid van de raad van toezicht. De procedure voor benoeming van een nieuw lid op voordracht van de GMR is lopende.

De leden van de raad van toezicht werken met portefeuilles. De raad van toezicht kent de volgende portefeuilles:

- Audit (financiën, risicomanagement en ICT): dhr. Simons en dhr. De Smet;
- Remuneratie: dhr. Leenknecht en mevr. van Dam;
- Identiteit: dhr. Langerlaert;
- Onderwijs en kwaliteit: dhr. De Smet en dhr. Langerlaert;
- Maatschappelijke adviesraad: mevr. van Dam en dhr. Simons.

Werkzaamheden raad van toezicht 2019

De raad van toezicht (rvt) van VO Zeeuws Vlaanderen kwam in 2019 zes maal bijeen voor een reguliere vergadering. De vergaderingen werden tot de zomer op één van de vier scholen van de Stichting gehouden, functioneel gekoppeld aan een thema dat speelt op de betreffende locatie. Na de zomer zijn de vergaderingen gehouden in de vergaderkamer van het nieuw ingerichte bestuurskantoor. Wel is afgesproken om jaarlijks ook een keer in Hulst en een keer in Oostburg te blijven vergadering, al dan niet gekoppeld aan een onderwerp dat op die locatie speelt.

Nadat de rvt in het voorgaande jaar zorg gedragen had voor de rand voorwaardelijke zaken (benoeming van de bestuurders, het vaststellen van statuten, benoemen van een accountant) lag in 2019 de focus op het monitoren van de voorbereiding en implementatie van het transitieplan. Met name via de commissies en via diverse rapportages werd de Rvt geïnformeerd over de ontwikkelingen inzake de implementatie.

Overige zaken die in 2019 de aandacht van de Rvt hadden, waren:

Overdracht naar nieuw bestuur
Tevredenheidsonderzoeken
Inrichting nieuwe ICT-omgeving

Start Lodewijk College als fusieschool
Wijze van rapporteren door bestuur
Monitoring transitieplan
Ontwikkelingen passend onderwijs
Ontwikkelingen huisvesting Terneuzen en Hulst
Planning- en control cyclus: de financiële rapportages
Rapport 'Financieel Risicoprofiel VO Zeeuws-Vlaanderen'

De verschillende commissies fungeerden tevens als sparringpartner voor het bestuur. In bepaalde gevallen, bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van het communicatieplan, heeft een individueel lid van de rvt deze rol op zich genomen. Zowel rvt als bestuur ervaren deze manier van samenwerken als effectief en plezierig.

In 2019 zijn door de raad van toezicht de volgende besluiten genomen:

Vaststellen opdrachtbevestiging Wijs Accountants voor controle van de jaarverslaggeving en
bekostigingsgegevens
Vaststellen integriteitscode
Afspraak professionalisering rvt
Vaststellen jaarrekening en bestuursverslag 2018
Vaststellen begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024
Wervingsprocedure en generiek profiel lid Rvt
Afspraak rapportages commissies

De rvt volgt alle nieuwe ontwikkelingen positief kritisch en ziet met genoegen dat het college van bestuur de in gang gezette zaken voortvarend oppakt en implementeert in de organisatie. Tevens hierbij een woord van dank aan alle medewerkers voor de geleverde inzet bij het realiseren van thuisnabij toekomstbestendig voortgezet onderwijs voor alle leerlingen in Zeeuws-Vlaanderen.

Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Inleiding

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) presenteert hier haar jaarverslag. Ouders, leerlingen en docenten denken en praten mee over diverse onderwerpen om kwalitatief goed onderwijs te voorzien. Deze medezeggenschap is binnen Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen niet alleen georganiseerd middels de medezeggenschapsraden op alle scholen maar ook vanuit de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De GMR vult haar rol op stichtingsniveau in met het geven van haar mening, advies en instemming bij de diverse bovenschoolse beleidstukken die gedurende het jaar door het bestuur van de stichting worden opgesteld. Dit jaarverslag geeft een beeld van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

Bijeenkomsten 2019:

De PGMR is 11 keer samengekomen in 2019.

De GMR is 6 keer samengekomen in 2019.

Het dagelijks bestuur van de GMR is 14 keer samengekomen in 2019.

Overzicht van de formele besluiten (adviezen en instemming) die genomen zijn:

Werktijden- en verlofregeling OOP
Functie toezichthouder aan functieboek
Inrichting gemeenschappelijke dienst
Gedragscode info beveiliging en devices
Beleid bijzondere beloningen
Gemeenschappelijk deel onderwijsplan
Klachtenregeling
Integriteitscode
Klokkenluidersregeling
Reglement internet-sociale media leerlingen
School- en lestijden
Functieboek directeur praktijkschool en praktijkbegeleider
Wervings- en selectiebeleid
Taakbeleid
Notitie gesprekkencyclus
Scholingsbeleid
Arbobeleid
Strategisch beleidsplan
Promotie- en functiemix
Regeling verlof basisbudget
Extended classroom
Taakbeleid en stemprocedure
Vakantieregeling 2020-2021
Regeling werving via eigen medewerkers
Instemming AVG documenten

Daarnaast zijn er nog een aantal belangrijke onderwerpen die aan bod zijn gekomen:

Een van de prioriteiten van de GMR was de communicatie naar de Medezeggenschapsraden en de achterban goed te organiseren.

De GMR is zich ervan bewust dat het belangrijk is de informatie te delen met de alle medezeggenschapsraden binnen de stichting. We hebben dan ook ingezet op een centraal systeem voor de medezeggenschapsraden van de scholen. (MR Centraal). Er is ook frequent overleg met de voorzitters van de medezeggenschapsraden van de scholen.

- Professioneel statuut
- Functies functieboek
- Gemeenschappelijk deel Onderwijsplan
- Lesrooster vanaf 2019-2020
- Begroting 2019
- Scholingsplan
- Werving- en selectiebeleid
- Beleidsnotitie kwaliteit
- Benoeming rector Zwin College
- Treasury statuut
- Monitorrapportage transitieplan
- Ontwikkeltijd
- Communicatieframe
- Huisvesting
- Commissie van beroep examenzaken
- Normjaartaken
- Roosterprogramma

Overzicht van de leden per geleding:

Personeelsgeleding	Oudergeleding	Leerlinggeleding
Patrick van den Bos	Henk de Koeijer	Rick Bult
Gonda van Zundert	Babs van der Graaf	Martijn de Koeijer
Kris Steenbeek	Miranda van Haneghem	Karsten Stolker
Hugo Staelens (vz.)	Huib Hubregtse	Sophie Jansen
Robin Claerhoudt	Nelleke van Goethem	Roel de Ruiter (tot 1-7-2019)
Bella van Gent		Dexter Koolegem (per 1-9-2019)
Bianca Pauwels (secr.)		
Léon Remerij		
Carlo de Waal		
Karen Lancker (vice vz.)		
Stefan de Vries (per 1-9-2019 voor de GD)		

Het was een druk en bewogen jaar waarin veel stukken moesten behandeld worden.

Middels het opdelen in commissies binnen de GMR en de goede contacten met de medezeggenschapsraden van de scholen is dit gelukt. Het is prettig samenwerken met een team wat zo betrokken is met het welzijn van de leerlingen, ouders en het personeel van de school.

Bij deze wil ik dan ook alle leden hartelijk bedanken voor hun inzet.

Hugo Staelens
Voorzitter GMR

Bianca Pauwels
Secretaris GMR

FINANCIEEL JAARVERSLAG

6. JAARREKENING

A1 Grondslagen

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is het bevoegd gezag van Zwin College, Lodewijk College, Reynaertcollege en de Praktijkschool Hulst en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen.

1.2 Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen bedraagt per 31 december 2019 € 6.923.392 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

1.3 Vestigingsadres rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is feitelijk gevestigd op Oude Vaart 1, 4537 CD te Terneuzen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 71916873.

1.4 Stelselwijzigingen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

In 2019 hebben geen stelselwijzigingen plaatsgevonden.

1.5 Schattingswijzigingen

In 2019 hebben geen schattingswijzigingen plaatsgevonden.

1.6 Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van de stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

1.7 Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

1.8 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

2. Algemene grondslagen

2.1 Algemeen

De (geconsolideerde) jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

3. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

3.1 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De activeringsgrens voor wat betreft aanschaffingen ICT bedraagt € 500,-, voor overige materiële vaste activa wordt een activeringsgrens van € 2.500,- gehanteerd.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

3.2 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroom genererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd van 1,0 % (2018: 1,0 %). De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering

verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

3.3 Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen reële waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

3.4 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

3.5 Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd ter dekking van toekomstige uitgaven inzake bijzondere doeleinden. De Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen onderscheidt de volgende publieke bijzondere bestedingsdoelen:

Bestemmingsreserve schoolboeken

De bestemmingsreserve schoolboeken is gevormd door een van de rechtsvoorgangers van VO Zeeuws-Vlaanderen naar aanleiding van de invoering van door scholen om niet ter beschikking stellen van schoolboeken/lesmateriaal per schooljaar 2009-2010. Omdat de Rijksbijdrage per januari 2009 structureel verhoogd was met de component bekostiging lesmateriaal ontstond er in 2009 een incidenteel resultaat. Voor dat bedrag is toentertijd een bestemmingsreserve gevormd. Deze rechtsvoorganger is opgegaan in de scholenfusie in Terneuzen. Vanwege dit feit en het gegeven dat slechts één van de rechtsvoorgangers deze bestemmingsreserve kende is door het bestuur besloten het beleid te harmoniseren en deze bestemmingsreserve op te heffen. Deze bestemmingsreserve is per 31 december 2019 dan ook toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve BAPO

De bestemmingsreserve BAPO betreft de vrijgevallen voorziening BAPO welke bestemd is om kosten van niet opgenomen BAPO-rechten uit het verleden te betalen. De reserve BAPO betreft uitsluitend nog niet opgenomen BAPO-rechten uit de afgelopen jaren. De reserve is berekend op basis van de contante waarde van de toekomstige verplichtingen.

Bestemmingsreserve werkdrukmiddelen

De bestemmingsreserve werkdrukmiddelen is per ultimo 2019 gevormd. De omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt € 714.830, dat is exact het bedrag dat in 2019 ontvangen is voor werkdrukverlichting in 2020 en 2021. Deze bestemmingsreserve wordt gevormd om de toekomstige extra personeelskosten die samenhangen met werkdrukverlichting te kunnen financieren.

Daarnaast onderscheidt de Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen de volgende private bijzondere bestedingsdoelen:

Bestemmingsreserve leermiddelen

Een van de rechtsvoorgangers van VO Zeeuws-Vlaanderen heeft voor de voormalige boekenfondsmiddelen een private bestemmingsreserve gevormd.

3.7 Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen onderscheidt de volgende voorzieningen:

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. VO Zeeuws-Vlaanderen maakt gebruik van de tijdelijke regeling waarbij het voor het boekjaar 2019 is toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Pensioen voorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijf-kans en de verwachte salarisstijgingen. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1% als disconteringsvoet gehanteerd. Betaalde bedragen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Voor de op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening loondoorbetaling bij langdurig verzuim wordt opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

In de CAO 2018 – 2019 is een persoonlijk budget opgenomen van 50 uur voor elke medewerker en een aanvullend budget van 120 uur voor medewerkers vanaf 57 jaar. Deze uren kunnen ook gespaard worden. Opname van die gespaarde uren leiden in de toekomst tot uitgaven voor vervanging. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen van de gespaarde uren.

Voorziening (boven)wettelijke ww uitkeringen

Voor (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkeringen zijn de schoolbesturen sinds 2007 deels eigen risico drager (25% van het risico). De overige 75% van de uitkeringen wordt collectief vereffend tussen de schoolbesturen. Voor het gedeelte waarvoor het bestuur eigen risico drager is, is een voorziening gevormd.

De voorziening vanwege WW/BWW-uitkeringen wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van wettelijke en bovenwettelijke WW-uitkeringen. De voorziening WW/BWW-uitkeringen wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen. Bij het contant maken is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties ad 1% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening generatiepact

Als onderdeel van de fusie en het realiseren van de transitieopdracht heeft VO Zeeuws-Vlaanderen een generatiepactregeling in het leven geroepen. Deze regeling biedt medewerkers aan het einde van hun loopbaan (vanaf 62 jaar) extra mogelijkheden om minder te werken. Afhankelijk van de schaal krijgt de medewerker 20 of 30 procent betaald verlof, pensioenopbouw over het buitengewoon verlof blijft 100%. Deze regeling kent (vooralsnog) twee instapmomenten: 1 augustus 2019 en 1 augustus 2020. Onderdeel van de voorziening per ultimo 2019 zijn de medewerkers die per 1 augustus 2019 ingestapt zijn.

De voorziening vanwege generatiepact wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van het betaalde verlofdeel en de pensioenopbouw daarover. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

3.8 Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden. De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

3.9 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. Deze schulden worden gewaardeerd tegen reële waarde.

4. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

(Rijks)bijdragen OCW

Onder de (rijks)bijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele en exploitatiekosten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Uitzondering op deze wijze van verwerken is de aanvullende bekostiging wegens bijzondere omstandigheden (hierna "transitiebaten") die de stichting van het Rijk ontvangt op basis van artikel 96d, lid 2 van de wet op het voortgezet onderwijs. Deze middelen worden namelijk niet volledig in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. De verwerking in de staat van baten en lasten vindt voor wat betreft de transitiebaten namelijk plaats op basis van het transitieplan (bestedingsplan).

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Uitzondering hierop vormen de overige overheidsbijdragen die de gemeenten Hulst, Terneuzen en Oostburg, de Provincie Zeeland en het Ministerie van LNV verstrekken tijdens de transitieperiode in het kader van het financieel arrangement en de Regiodeal. Deze vergoedingen worden verwerkt in de staat van baten en lasten conform het transitieplan. Een deel van deze vergoedingen wordt aangewend om personele en materiële kosten te dekken die verband houden met het garanderen van de onderwijskwaliteit.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen: Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen: Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

De gebruiksduur van de materiële vaste activa is als volgt:

	<u>Aantal jaar</u>
Gebouwen	40
Gebouwen	25
Verbouwingen	10
Terreinen	10
Machines en installaties	20
Meubilair en inrichting	10
Inventaris en apparatuur	10
ICT apparatuur	3
ICT apparatuur	5
Leermiddelen	10
Vervoersmiddelen	5

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

5. Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Het marktrisico bestaat uit prijsrisico, valutarisico en renterisico.

De Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen loopt geen *prijsrisico* omdat er geen sprake is van effecten.

Ook het *valutarisico* is zeer beperkt omdat bijna alle transacties plaatsvinden in Euro's.

De Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen loopt *renterisico* over de rentedragende vorderingen (met name liquide middelen) en rentedragende kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de stichting risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Liquiditeitsrisico

Het onderwijs is geen kapitaalintensieve sector, het risico dat een onderwijsinstelling niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen bestaat dan ook voornamelijk uit een structurele onbalans tussen baten en lasten. Een goede meerjarenbegroting en liquiditeitsbegroting is dan van ook van primordiaal belang.

De raming van de inkomsten vindt plaats op basis van leerlingaantallen en de daarmee samenhangende rijksbijdragen. De raming van deze inkomsten kan op basis hiervan accuraat berekend worden. Ook de lasten kunnen op basis van het verleden en de raming van personeelsinzet en de daarmee samenhangende personeelskosten accuraat worden berekend. Op basis hiervan kan jaarlijks een accurate kasstroomprognose worden opgesteld en kan de vermogensbehoefte worden afgezet tegen de beschikbare middelen.

Op dit moment is er geen netto financieringsbehoefte.

Model A

Balans per 31 december 2019

Balans na winstbestemming

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1. Activa		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	<u>3.753.853</u>	<u>3.561.169</u>
<u>Totaal vaste activa</u>	<u>3.753.853</u>	<u>3.561.169</u>
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	1.278.210	2.084.114
1.7 Liquide middelen	<u>18.365.574</u>	<u>14.642.185</u>
<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>19.643.784</u>	<u>16.726.299</u>
<u>Totaal activa</u>	<u>23.397.637</u>	<u>20.287.468</u>
	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2. Passiva		
2.1 Eigen vermogen	6.923.392	6.208.561
2.2 Voorzieningen	6.764.193	5.683.007
2.3 Langlopende schulden	14.008	28.234
2.4 Kortlopende schulden	9.696.045	8.367.664
<u>Totaal passiva</u>	<u>23.397.637</u>	<u>20.287.469</u>

Model B
Staat van baten en lasten over 2019

	Werkelijk 2019 Eur	Begroot 2019 Eur	Werkelijk 2018 Eur
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	45.144.698	42.207.747	43.108.437
3.2 Overige overheidsbijdragen	2.038.917	2.805.000	1.502.083
3.5 Overige baten	1.362.564	1.332.012	1.893.769
Totaal baten	48.546.179	46.344.759	46.504.289
	Werkelijk 2019 Eur	Begroot 2019 Eur	Werkelijk 2018 Eur
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	38.799.111	37.891.382	36.756.481
4.2 Afschrijvingen	750.787	826.861	1.276.529
4.3 Huisvestingslasten	2.522.886	2.250.050	2.125.797
4.4 Overige lasten	5.740.709	5.362.466	6.326.538
Totaal lasten	47.813.494	46.330.759	46.485.345
Saldo baten en lasten	732.685	14.000	18.944
5 Financiële baten en lasten	-17.855	-14.000	-18.944
<u>Resultaat</u>	<u>714.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>714.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Nettoresultaat</u>	<u>714.830</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Het hier gepresenteerde resultaat betreft de (eenmalige) werkdrukmiddelen die het kabinet heeft uitgekeerd in 2019 ten behoeve van inzet in 2020 en 2021. Ter grootte van het bedrag van € 714.830,- is ultimo 2019 een bestemmingsreserve gevormd.

Zonder deze werkdrukmiddelen zou er sprake geweest zijn van een neutraal resultaat. Dat betekent dat de ter beschikking gestelde middelen (inclusief transitie-middelen) dus voldoende waren voor het realiseren van de transitieopdracht binnen de begroting.

De Rijksbijdragen OCW vallen aanzienlijk hoger uit dan begroot. Dat heeft een aantal oorzaken. Ten eerste heeft het ministerie OCW (zoals hierboven aangehaald) in het najaar van 2019 besloten dat het voortgezet onderwijs extra middelen kreeg toegekend voor werkdrukverlichting. Voor VO Zeeuws-Vlaanderen gaat dat om een bedrag van € 714.830,-. Ten tweede is er in de begroting 2019 zowel in de baten als de lasten geen rekening gehouden met de verhoging van de pensioenpremies en de cao verhoging van 2,15% per juni 2019 (dat is ook de voornaamste reden waarom de personeelslasten hoger uitvallen dan begroot). Bij elkaar is dat effect op de bekostiging ruim € 900.000,- voor VO Zeeuws-Vlaanderen. Ten derde is in het voorjaar van 2019 een aanvraag voor de Lenteschool goedgekeurd ten bedrage van € 243.000,- waarmee in de begroting geen

rekening werd gehouden. En tot slot is ook de aanvullende bekostiging voor fusie van het Lodewijk College van € 484.000,- toegekend na het opmaken van de begroting.

Onder de rijksbijdragen OCW zijn begrepen de aanvullende bekostiging wegens bijzondere omstandigheden (transitiemiddelen OCW) die zijn verantwoord in 2019. Er zijn iets meer transitiemiddelen ingezet in 2019 dan begroot (ingezet: 2.991k, begroot 2.848k). Voor een nadere toelichting op de baten en de begrootte en ingezette transitiegelden verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting opgenomen onder de baten (3).

De overige overheidsbijdragen, die bijna volledig bestaan uit transitiemiddelen vanuit het financieel arrangement (gemeenten en provincie) en vanuit de Regiodeal, vallen lager uit dan begroot. Een deel van die middelen (€ 476.000,-) is echter niet verwerkt via de staat van baten en lasten, maar als een investeringssubsidie. Dat betekent dat de baten rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de aanschafwaarde van de investeringen/activa en dus niet verantwoord worden in de staat van baten en lasten. Tevens is een beperkt deel van de middelen nog te besteden, dat betreft de middelen voor startgroepen (100k), voor busvervoer (33k) en voor ontwikkelen en uitvoeren van de doorlopende leerlijn vmbo-mbo.

De overige baten liggen in lijn met de begroting 2019. Ten opzichte van 2018 is sprake van een sterke afname, maar die was voorzien in de begroting 2019. Voor een verklaring van de afname verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de baten.

De personeelslasten vallen circa € 900.000 hoger uit dan begroot. Voor het grootste gedeelte hangt dat samen met het feit dat de cao-verhoging van 2,15% en de verhoging van de pensioenpremies niet begroot waren. Circa € 800.000,- van het verschil is daardoor te verklaren. De overige € 100.000,- valt te verklaren de optelsom van een aantal negatieve en positieve effecten. Het leidt te ver om daar in detail op in te gaan.

De afschrijvingen liggen in lijn met de begroting en vallen zelfs iets lager uit dan begroot.

De huisvestinglasten vallen daarentegen aanzienlijk hoger uit dan begroot. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de lasten.

Ook voor wat betreft de afwijking van de overige lasten verwijzen we naar de verbijzonderde toelichting op de lasten.

Model C

Kasstroomoverzicht

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	732.685	18.944
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	750.787	1.276.529
Mutaties voorzieningen	1.081.186	892.697
<i>Veranderingen in vlottende middelen</i>		
Voorraden	0	8.570
Vorderingen (-/-)	805.905	-404.128
Schulden	1.327.489	2.216.617
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties:	4.698.052	4.009.229
Ontvangen interest	445	313
Betaalde interest (-/-)	-18.299	-19.258
	-17.855	-18.945
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:	4.680.197	3.990.284
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-2.083.746	-686.355
Desinvesteringen in MVA	6.779	209
Subsidies MVA	1.133.496	0
Investerings in deelnemingen	0	-50.588
Desinvesteringen in deelnemingen	0	286.751
	-943.471	-449.983
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	-13.335	-137.293
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-13.335	-137.293
Overige balansmutaties	0	16
Mutatie liquide middelen	3.723.391	3.403.024
Beginstand liquide middelen	14.642.181	11.239.157
Mutatie liquide middelen	3.723.391	3.403.024
Eindstand liquide middelen	18.365.573	14.642.181

Toelichting op de balans

Model VA Vaste activa

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	cumulatieve aanschafwaarde 1-1-2019	cumulatieve afschrijvingen 1-1-2019	Boekwaarde 1-1-2019	Investeringen 2019	Desinvesteringen 2019	Afschrijvingen 2019	cumulatieve aanschafwaarde 31-12-2019	cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019	boekwaarde 31-12-2019
1.2.1 Gebouwen en terreinen	7.658.128	6.023.074	1.635.054	92.283	0	163.030	7.750.411,09	6.186.104,13	1.564.307
1.2.2 Inventaris en apparatuur	11.981.004	10.078.083	1.902.921	857.967	6.779	582.173	12.787.986,67	10.616.049,52	2.171.937
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	68.175	44.982	23.194	0	0	5.585	59.680,20	42.071,24	17.609
Materiële vaste activa	19.707.307	16.146.138	3.561.169	950.250	6.779	750.787	20.598.078	16.844.225	3.753.853

De (des)investeringen van 2019 zijn als volgt weer te geven:

	Aanschafwaarde	Afgeschreven t/m 2019	Desinvesteringen 2019
Gebouwen en terreinen	0	0	0
Inventaris en apparatuur	50.985	44.206	6.779
Andere vaste bedrijfsmiddelen	8.495	8.495	0
	59.480	52.701	6.779

Een aantal van de in 2019 ontvangen subsidies zijn rechtstreeks in mindering gebracht op de aanschafwaarde van materiële vaste activa:

	Aanvullende bekostiging technisch VMBO (OCW)	Extended Classrooms (Rabobank)	Verbouwing Lodewijk College (Financieel arrangement/Regiodeal)	Eindtotaal
Gebouwen en terreinen	€ 39.325	€ 22.857	€ 475.973	€ 538.155
Inventaris en apparatuur	€ 373.517	€ 221.824	-	€ 595.341
Totaal per subsidie	€ 412.842	€ 244.681	€ 475.973	€ 1.133.496

1.5	Vorderingen	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.5.1	Debiteuren	61.048	59.251
1.5.2	OCW/EZ	0	0
1.5.5	Leerlingen	175.810	204.622
1.5.6	Overige overheden	351.550	1.317.544
1.5.7	Overige vorderingen	306.615	296.833
1.5.8	Overlopende activa	383.187	205.864
1.5.9	Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	0	0
	<u>Vorderingen</u>	1.278.210	2.084.114

1.5.6	Onroerende zaakbelasting (OZB)	0	0
1.5.6	Vordering Gemeenten/Provincie	351.550	1.317.544
	<u>Overige overheden</u>	351.550	1.317.544

Onder de debiteuren is begrepen een vordering op de verbonden partij Stichting Promotie Reynaertcollege van € 230,-.

De vordering gemeenten/Provincie Zeeland bestaat ultimo 2019 uit een vordering op de gemeenten Hulst, Terneuzen en Oostburg, ieder ten belope van € 117.183,-. Dit betreft nog te ontvangen overige overheidssubsidies 2019 vanuit het financieel arrangement in het kader van de transitie van VO Zeeuws-Vlaanderen.

1.5.7	Lening aan SWV VO Zeeuws-Vlaanderen	0	286.751
1.5.7	Overige 'overige vorderingen'	33.342	10.082
1.5.7	Vordering Rabobank	273.273	0
	<u>Overige vorderingen</u>	306.615	296.833

De rechtsvoorgangers van VO Zeeuws-Vlaanderen hebben in 2016 een lening verstrekt aan de verbonden Stichting samenwerkingsverband Passend Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen ten belope van € 286.751,-. De schuldenaar heeft deze lening in 2019 volledig terug betaald (over de lening was geen rente verschuldigd).

In het kader van het transitieplan werkt VO Zeeuws-Vlaanderen onder andere aan onderwijs op afstand via een 'extended classroom'. Dat is een interactief videosysteem waarbij leerlingen van de drie scholen onderwijs kunnen volgen terwijl er maar 1 docent les geeft; op twee locaties vindt het onderwijs van op afstand plaats.

Rabobank Zeeuws-Vlaanderen heeft een bijdrage van maximaal € 300.000,- toegezegd. In 2019 is reeds € 273.273,- aan kosten en investeringen besteed voor dit project, dat is ook de vordering die hier gepresenteerd is.

De post overlopende activa bestaat uit:

1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	381.571	178.970
1.5.8.3	Overige overlopende activa	1.615	26.894
	<u>Overlopende activa</u>	<u>383.187</u>	<u>205.864</u>

Effecten en Liquide middelen

1.7 Liquide middelen

		31-12-2019	31-12-2018
		EUR	EUR
1.7.1	Kasmiddelen	7.095	6.215
1.7.2	Tegoeden op bank -en girorekeningen	18.358.501	14.624.226
1.7.4	Overige liquide middelen	-22	11.742
	<u>Liquide middelen</u>	<u>18.365.574</u>	<u>14.642.183</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Een toelichting op de ontwikkeling van de liquide middelen is te vinden in het kasstroomoverzicht.

Model D

Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2019 EUR	Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	Stand per 31-12-2019 EUR
2.1.1	Algemene Reserve	5.380.076	0	282.702	5.662.778
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	326.108	714.830	-282.702	758.236
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	502.377	0	0	502.377
	<u>Eigen Vermogen</u>	6.208.561	714.830	0	6.923.392

Uitsplitsing eigen vermogen:

2.1.2	<i>Uitsplitsing bestemmingsreserves publiek:</i>				
	<i>Bestemmingsreserve BAPO</i>	43.406	0	0	43.406
	<i>Bestemmingsreserve schoolboeken</i>	282.702	0	-282.702	0
	<i>Bestemmingsreserve werkdrumiddelen</i>	0	714.830	0	714.830
<u>2.1.2</u>	<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	326.108	714.830	-282.702	758.236
2.1.3	<i>Uitsplitsing bestemmingsreserves privaat:</i>				
	<i>Bestemmingsreserve Leermiddelen</i>	502.377	0	0	502.377
<u>2.1.3</u>	<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>	502.377	0	0	502.377

Bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Het resultaat (€ 714.830,-) wordt toegevoegd aan de publieke bestemmingsreserves en wel aan de bestemmingsreserve werkdrumiddelen.

Model VL

Voorzieningen en langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij constante waarde)	Stand per 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel >1- < 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
2.2.1 Personeelsvoorziening	2.360.580	1.212.613	583.979	0	0	2.989.214	663.885	833.521	1.491.808
2.2.3 Overige voorzieningen	3.322.427	649.400	196.848	0	0	3.774.979	1.651.516	715.982	1.407.481
<u>Voorzieningen</u>	5.683.007	1.862.013	780.827	0	0	6.764.193	2.315.401	1.549.503	2.899.289

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij constante waarde)	Stand per 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel >1- < 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
2.2.1 <i>Uitsplitsing Personeelsvoorzieningen</i>									
2.2.1.1 Voorziening jubilea	388.392	53.435	48.233	0	0	393.594	32.734	150.988	209.872
2.2.1.1 Voorziening spaarverlof	136.197	1.352	33.866	0	0	103.683	0	9.633	94.050
2.2.1.1 Voorziening LBP	1.095.052	46.132	0	0	0	1.141.184	0	0	1.141.184
2.2.1.1 Voorziening langdurig verzuim	453.632	375.784	384.085	0	0	445.331	325.705	119.626	0
2.2.1.1 Voorziening ww-uitkeringen	287.307	116.178	117.794	0	0	285.691	64.755	174.233	46.703
2.2.1.1 Voorziening generatiepact	0	619.732	0	0	0	619.732	240.691	379.041	0
2.2.1.1 Voorziening overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<u>Personeelsvoorziening</u>	2.360.580	1.212.613	583.979	0	0	2.989.214	663.885	833.521	1.491.808

	Stand per 1-1-2019	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Rente mutatie (bij constante waarde)	Stand per 31-12-2019	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel >1- < 5 jaar	Langlopend deel > 5 jaar
2.2.3 <i>Uitsplitsing overige voorzieningen</i>									
2.2.3.1 Voorziening groot onderhoud	3.322.427	649.400	196.848	0	0	3.774.979	1.651.516	715.982	1.407.481
2.2.3.1 Voorziening reorganisatie (scholen)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.3.1 Voorziening overig	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<u>Overige voorzieningen</u>	3.322.427	649.400	196.848	0	0	3.774.979	1.651.516	715.982	1.407.481

	Stand per 1-1-2019	Aangegane leningen	Aflossingen	Looptijd < 1 jaar	(Langlopend deel) Stand per 31-12-2019	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
2.3 Langlopende schulden								
2.3.4 OCW/EL&I	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.5 Overige	41.534	0	13.335	14.192	14.008	14.008	0	0
	41.534	0	13.335	14.192	14.008	14.008	0	0

Toelichting Voorzieningen

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

In overeenstemming met RJ 271 is in de jaarrekening 2019 een voorziening opgenomen voor toekomstige verplichtingen met betrekking tot de jubilea van het zittende personeel. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

Voorziening spaarverlof

In overeenstemming met RJ 271 is in de jaarrekening 2019 een voorziening opgenomen voor bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

Voorziening LBP (Leeftijdsbewust Personeelsbeleid)

In overeenstemming met RJ 271 is in de jaarrekening 2019 een voorziening opgenomen voor bestaande verplichtingen uit hoofde van gespaarde uren vanuit het leeftijdsbewust personeelsbeleid. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

Voorziening langdurig zieken

In overeenstemming met RJ 271 is in de jaarrekening 2019 een voorziening opgenomen voor loondoorbetaling bij ziekte. De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

Voorziening (boven)wettelijke werkloosheidsuitkeringen

De voorziening vanwege WW/BWW-uitkeringen wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van wettelijke en bovenwettelijke WW-uitkeringen. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

Voorziening generatiepact

De stichting heeft een regeling in het leven om medewerkers aan het einde van hun loopbaan (vanaf 62 jaar) extra mogelijkheden te bieden om minder te werken. Deze regeling kent (vooralsnog) twee instapmomenten: 1 augustus 2019 en 1 augustus 2020. Afhankelijk van de schaal krijgt de medewerker 20 of 30 procent betaald verlof, pensioenopbouw over het buitengewoon verlof blijft 100%. De voorziening vanwege generatiepact wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van het betaalde verlofdeel en de pensioenopbouw daarover. Voor een nadere toelichting op de waarderingsgrondslagen van deze voorziening verwijzen we naar de toelichting op de waarderingsgrondslagen van de voorzieningen.

2.2.3 Overige Voorzieningen

De overige voorzieningen bestaat volledig uit 1 post, namelijk een voorziening voor het groot onderhoud van de gebouwen en terreinen. Het kortlopende en langlopende deel van de voorziening is gesplitst in het overzicht terug te vinden.

Toelichting langlopende schulden

2.3.3 kredietinstellingen

In 2012 is er op de locatie Oude Vaart van het Lodewijk College geïnvesteerd in nieuwe kluisjes. Hiervoor is leaseverplichting aangegaan op basis van financial lease.

Voor deze kluisjes is een leasecontract afgesloten bij ABN-AMRO Lease, ingangsdatum 16 augustus 2012, looptijd 10 jaar, rentepercentage 6,4%:
Contractnummer 11398701 van € 119.615,00

Voor deze leaseverplichting geldt dat de te betalen termijnen voor 2020 ad € 14.192,- opgenomen zijn bij de kortlopende schulden. Het langlopende deel van deze verplichting bedraagt ultimo 2019 € 14.008,-. Op deze lening is in 2019 € 13.335,- afgelost.

Model KS

Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.1	Kredietinstellingen	14.192	13.300
2.4.2	Vooruitgefact. - en ontv. term. OHW	0	0
2.4.3	Crediteuren	957.877	700.499
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.672.263	1.565.258
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	494.544	460.628
2.4.9	overige kortlopende schulden	16.462	15.545
2.4.10	Overlopende passiva	6.540.708	5.612.435
	<u>Kortlopende schulden</u>	<u>9.696.045</u>	<u>8.367.664</u>

Onder de crediteuren is begrepen een schuld aan de verbonden partij Centrum voor TopTechniek ter grootte van € 11.098,-.

Uitsplitsing

De post belastingen en premies sociale verzekeringen bestaat uit:

2.4.7.2	Omzetbelasting	14.857	10.709
2.4.7.3	Loonheffing	1.657.406	1.554.549
<u>2.4.7</u>	<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>	<u>1.672.263</u>	<u>1.565.258</u>

De post schulden terzake pensioenen bestaat uit:

	Pensioenlasten	494.544	460.628
<u>2.4.8</u>	<u>Schulden terzake van pensioenen</u>	<u>494.544</u>	<u>460.628</u>

De post overige kortlopende schulden bestaat uit:

2.4.9.2	Te betalen loon	18.711	13.739
2.4.9.2	Levensloop	-1.920	1.806
2.4.9.2	Overig	-330	0
<u>2.4.9</u>	<u>Overige kortlopende schulden</u>	<u>16.462</u>	<u>15.545</u>

De post overlopende passiva bestaat uit:

2.4.10.1	Vooruitontvangen college- en les gelden	0	0
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW	2.596.081	2.450.164
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	793.239	331.276
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	1.913.896	1.665.533
2.4.10.8	Overig	1.237.492	1.165.462
	<u>Overlopende passiva</u>	<u>6.540.708</u>	<u>5.612.435</u>

De post vooruitontvangen subsidies OCW bestaat uit:

Doorstroom MBO	0	10.850
Doorstroom po-vo	62.000	0
Vooruitontvangen subsidie OCW (transitie)	2.410.198	2.401.036
Lerarenbeurs	123.883	
VSV gelden	0	38.278
	<u>2.596.081</u>	<u>2.450.164</u>

De vooruit ontvangen subsidie OCW bedraagt ultimo 2019 € 2.410.198 (€ 7 miljoen ontvangen in de periode 2018-2019, € 4.589.803,- besteed in diezelfde periode). Dit betreft vooruit ontvangen middelen vanuit de aanvullende bekostiging wegens bijzondere omstandigheden (transitiemiddelen OCW). Inzet daarvan zal conform het transitieplan plaatsvinden in de periode 2020-2022.

De post vooruitontvangen termijnen bestaat uit:

Aanvullende bekostiging technisch VMBO	168.408	315.294
Vooruitontvangen Provincie Zeeland	624.831	0
Vooruitontvangen termijnen	0	15.981
	<u>793.239</u>	<u>331.276</u>

Van de aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018/2019 is ultimo 2019 nog een bedrag te besteden van € 168.408,-. Voor de besteding hiervan is een bestedingsplan. Het vooruit ontvangen bedrag van € 624.831,- van de Provincie Zeeland bestaat uit vooruit ontvangen middelen vanuit het financieel arrangement en de Regiodeal. Deze middelen worden ontvangen om de transitieopdracht te realiseren en zullen worden ingezet in 2020.

De post overig bestaat uit:

Lief en leed	9.239	9.157
Reizen	177.181	187.658
Busabonnementen	89.917	95.878
Bèta Challenge Kassierschool	241.643	124.829
Overige overlopende passiva	719.512	747.941
	<u>1.237.492</u>	<u>1.165.462</u>

VO Zeeuws-Vlaanderen vervult de kassiersfunctie voor het Bèta Challenge Netwerk West-Brabant-Zeeland.

Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen: meerjarige contracten:

Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen		
Afas Software B.V.	€ 86.400	Onbepaalde tijd met mogelijkheid van tussentijdse opzegging
Lodewijk College		
Ricoh (locatie Oude Vaart)	€ 27.000	Vanaf 01-04-2013 tot 01-04-2019, verlengd tot 1-08-2020
Ricoh (locatie Zeldenrustlaan)	€ 40.000	Vanaf 01-10-2015 tot 01-10-2021
Van Dijk Educatie	€800.000	Raamovereenkomst vanaf 01-08-2014 tot 01-08-2018, addendum tot 01-07-2021
CSU (locatie Oude Vaart)	€135.000	Vanaf 25-08-2014 tot 25-08-2022
CSU (locatie Zeldenrustlaan)	€160.000	Vanaf 01-01-2015 tot 01-09-2022
DVEP Energie	€ 60.000	Vanaf 01-01-2015 tot 01-01-2021
Eneco	€ 80.000	Vanaf 01-01-2015 tot 01-01-2021
Zwin College		
Ricoh	€ 50.000	Vanaf 01-01-2010 tot 01-01-2022
Eneco	€ 46.000	Vanaf 01-01-2015 tot 01-01-2021
Van Dijk Educatie	€280.000	Vanaf 01-05-2014 tot 01-08-2018, twee maal verlengd met 12 maanden
Reynaertcollege en Praktijkschool Hulst		
Xtandit	€ 40.000	Vanaf 01-01-2017 tot 01-10-2019, verlengd met 12 maanden
Van Dijk Educatie	€400.000	Vanaf 01-02-2017 tot 01-02-2021
CSU	€141.000	Vanaf 01-09-2015 tot 01-09-2022

Bovenstaande bedragen per contract zijn indicatieve jaarbedragen.

Rechten: vordering OCW

In overeenstemming met richtlijn RJ 660.204 is de langlopende vordering op OCW, die is ontstaan bij de overgang van de lumpsumbekostiging op schooljaarbasis van bekostiging op kalenderjaarbasis, niet opgenomen in de balans van de jaarrekening 2019. Deze vordering kan pas geïnd worden bij discontinuïteit c.q. opheffing van de stichting, zonder overdracht aan een ander onderwijsbestuur.

De vordering is gemaximeerd op 7,5% van de personele lumpsum van het kalenderjaar.

Er is derhalve sprake van een voorwaardelijke vordering van € 2.416.529,- zijnde 7,5% van de personele lumpsum van € 32.220.383,-.

Model G: Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1. verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebben op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018-2019	923358-2	19-12-2018	48.074	48.074	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018-2019	923361-2	19-12-2018	2610	2610	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018-2019	923891-2	19-12-2018	98.194	98.194	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2018-2019	923680-2	19-12-2018	166.416	166.416	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	963965-2	20-3-2019	102.038	102.038	ja
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	964220-2	20-3-2019	208.769	208.769	nee
Aanvullende bekostiging technisch vmbo 2019	964320-2	20-3-2019	315.081	315.081	nee
Subsidie voor studieverlof	958716-1	22-1-2019	62.490	62.490	nee
Subsidie voor studieverlof	1007119-2	20-9-2019	70.248	70.248	nee
Subsidie voor studieverlof	1007935-1	20-9-2019	10.415	10.415	nee
Subsidie voor studieverlof	1007987-1	20-9-2019	59.018	59.018	nee
Subsidie voor studieverlof	1012299-1	20-11-2019	6.558	6.558	nee
Subsidie voor studieverlof	1012383-1	20-11-2019	10.286	10.286	nee
Subsidie voor studieverlof	1020045-1	19-12-2019	1.929	1.929	nee
Subsidie voor studieverlof	1019931-1	19-12-2019	-8.572	-8.572	nee
Lente- en zomerscholen		LENZO19194	243.000	243.000	ja
Doorstroomprogramma po-vo		DPOVO19126	124.000	62.000	nee
	Totaal		<u>1.520.553</u>	<u>1.458.553</u>	

Toelichting op de staat van baten en lasten

Overheidsbijdragen

		2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
3.1	Rijksbijdragen			
3.1.1	Rijksbijdrage OCW/EZ	37.296.884	35.559.425	37.140.611
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	4.856.976	3.818.302	4.318.274
3.1.3	Rijksbijdragen Transitie OCW	2.990.838	2.848.167	1.598.964
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	0	-18.145	50.588
	<u>Rijksbijdragen</u>	45.144.698	42.207.747	43.108.437

Onder de rijksbijdragen OCW zijn de personele en materiële lumpsum 2019 en de aanvullende bekostiging (werkdrukmiddelen) verantwoord.

De overige subsidies OCW (w.o. lesmateriaal en prestatiebox) zijn verantwoord onder de overige subsidies OCW.

De bijzondere bekostiging wegens bijzondere omstandigheden die is ingezet in 2019 is in het overzicht verantwoord als Rijksbijdragen Transitie OCW. Er zijn iets mee transitiemiddelen OCW ingezet dan begroot (circa 150k). Dat houdt verband met de vorming van een voorziening generatiepact per ultimo 2019 ad € 620.000,-. Voor een nadere toelichting zie de toelichting op de voorzieningen.

		2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
3.2	Overige overheidsbijdragen en-subsidies			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	716.028	546.875	432.230
3.2.2	Overige overheidsbijdragen (incl. fin. arr. Provincie)	1.322.890	2.258.125	1.069.853
	<u>Overige overheidsbijdragen en-subsidies</u>	2.038.917	2.805.000	1.502.083

Onder de gemeentelijke bijdragen en subsidies zijn € 703.125,- aan baten vanuit de regiodeal en financieel arrangement verantwoord. Het restant zijn overige subsidies vanuit de gemeenten (voor verkeerseducatie in het voortgezet onderwijs).

Onder de overige overheidsbijdragen zijn de bijdragen van de provincie ad € 1.322.890 vanuit het financieel arrangement en de Regiodeal verantwoord.

Het verschil tussen de begroting en de realisatie 2019 is toegelicht onder de algemene toelichting op de staat van baten en lasten.

3.5 Overige baten

3.5.1	Verhuur	180.375	207.575	183.475
3.5.2	Detachering personeel	119.930	61.000	233.546
3.5.3	Schenking	0	0	0
3.5.4	Sponsoring	0	0	0
3.5.5	Ouderbijdragen	505.050	588.030	636.377
3.5.6	Overige	557.208	475.407	840.372
	Overige baten	1.362.564	1.332.012	1.893.769

De post Ouderbijdragen bestaat uit:

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Ouderbijdragen	456.287	514.030	518.241
iPad opbrengsten	48.764	74.000	118.135
Totaal	505.050	588.030	636.377

De post overige overige baten bestaat uit:

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Reizen en excursies	158.831	147.650	142.094
Introductie- en werkweken	-153	0	28.976
Leermiddelen	0	0	1.742
Verkoop materialen en producten	23.085	25.000	31.459
Opbrengst kantine	51.117	120.500	154.057
Overige personele bijdragen derden	0	0	40.113
Overige baten	324.328	182.257	441.931
Totaal	557.208	475.407	840.372

De overige baten 2019 liggen in lijn met de begroting 2019, maar zijn sterk afgenomen ten opzichte van 2018. Bovenstaande specificaties geven inzicht in de ontwikkeling van de diverse overige baten categorieën. Een aantal ontwikkelingen lichten we hieronder nader toe.

Eerst en vooral is er in 2019 minder sprake van detachering dan in 2018, een verschil in baten van ruim € 110.000,-.

Daarnaast is sprake van een daling van de opbrengsten uit de ouderbijdragen. Belangrijkste oorzaak daarvan is de daling van de verkoop en onderhoud van iPads. Dit houdt verband met de fusie van het Lodewijk College, waarbij voorheen een van de locaties uitsluitend via iPads onderwijs aanbood. Tegenover deze afgenomen baten staan ook lagere kosten.

Tot slot laten ook de overige 'overige baten' een daling zien in 2019. Voor een groot deel is die toe te schrijven aan een daling van de kantine opbrengsten t.o.v. 2018. Dat houdt verband met de uitbesteding van de kantines per augustus 2019 in Hulst en Terneuzen. Deze beleidswijziging was nog niet bekend ten tijde van het opstellen van de begroting 2019. Ook de overige 'overige baten' laten een daling zien t.o.v. 2018. Deze post fluctueert sterk per jaar omdat het grotendeels incidentele baten betreft.

Lasten

		2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
4.1	Personele lasten			
4.1.1	Lonen en salarissen	35.017.069	35.563.319	33.565.525
4.1.2	Overige personele lasten	3.999.102	2.328.063	3.446.249
4.1.3	Af: Uitkeringen	-217.059	0	-255.293
	Personele lasten	38.799.111	37.891.382	36.756.481
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	27.158.145		26.313.057
4.1.1.2	Sociale lasten	3.589.693		3.378.710
4.1.1.3	Pensioenpremies	4.269.230		3.873.758
	<u>Lonen en salarissen</u>	<u>35.017.069</u>	<u>35.563.319</u>	<u>33.565.525</u>
4.1.2.1	Dotaties voorzieningen	676.867	339.000	481.834
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	2.160.635	751.500	1.873.337
4.1.2.3	Overige	1.161.600	1.237.563	1.091.079
	<u>Overige personele lasten</u>	<u>3.999.102</u>	<u>2.328.063</u>	<u>3.446.249</u>

In de begroting 2019 was onder de lonen en salarissen een stelpost opgenomen voor personeelslasten transitie van 2,3 miljoen. Ten tijde van de begroting was nog niet duidelijk in hoeverre die voor intern- dan wel extern personeel zou worden ingezet. In de realisatiecijfers is te zien dat ongeveer 1,4 miljoen is ingezet voor (extra) extern personeel. Dat betekent dat dus circa 900k is ingezet voor formatie (wat ook terug te zien is in de formatie per ultimo 2019 die hieronder wordt gepresenteerd). Het restant verschil van circa € 900.000 ten opzichte van de begroting in de lonen en salarissen betreft de cao-verhoging en de pensioenlasten (zie ook de algemene toelichting op de staat van baten en lasten).

De dotaties aan de personeelsvoorzieningen vallen in 2019 aanzienlijk hoger uit dan begroot. Enerzijds is er ultimo 2019 een voorziening generatiepact getroffen ad 620k die niet was begroot, anderzijds vallen de begrootte dotaties aan de voorzieningen 280k lager uit dan begroot.

De overige 'overige personele lasten' liggen in lijn met de begroting 2019.

Het aantal fte's per balansdatum in 2019 en respectievelijk 2018 was: 470,8 fte versus 451,80 fte. Dit aantal is inclusief vervanging ziekte en zwangerschap. Deze toename van de formatie houdt deels verband met een toename van het aantal vervangingen voor ziekte/zwangerschap, het grootste deel van de toename houdt echter verband met de transitie opdracht en de extra werkzaamheden die daaruit voortvloeien.

Functiecategorie	Fte's per 31-12-2019	Fte's per 31-12-2018
Directie	14,0	15,0
Onderwijzend personeel	324,6	324,6
Onderwijsondersteunend personeel	132,2	112,2
Totaal	470,8	451,8

De post overig overige personeelslasten bestaat uit:	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Personeelskantine	125.622	108.200	134.023
Scholing	199.906	283.400	112.497
Studiedagen en conferenties	25.932	0	23.370
Werving personeel	22.026	6.000	5.749
Reis en verblijf	5.504	131.100	91.604
Activiteiten personeel	23.762	7.500	7.922
Bedrijfsgezondheidsdienst	69.456	56.000	60.468
Personele premies	0	0	0
Personele verzekeringen	3.108	0	1.018
Interne in- en uitleen personeel	0	0	0
Feesten en jubilea	0	11.600	320
Verrekening collectieve uitkeringen WW	403.208	434.763	395.770
Verrekening individuele uitkeringen WW	117.794	94.500	97.004
Overige personele lasten	165.282	104.500	161.335
	<u>1.161.600</u>	<u>1.237.563</u>	<u>1.091.079</u>

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
4.2 Afschrijvingen			
4.2.1 Immateriële vaste activa	0	0	0
4.2.2 Materiële vaste activa	750.787	826.861	1.276.529
4.2.3 Overige materiële vaste activa	0	0	0
<u>Afschrijvingen</u>	<u>750.787</u>	<u>826.861</u>	<u>1.276.529</u>

De afschrijvingen 2019 liggen in lijn met de begroting. Dat de afschrijvingen in 2018 aanzienlijk hoger uitvielen houdt verband met de schattingswijzing voor de gebruiksduur van de materiële vaste activa die in 2018 heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de fusie. Met name voor ICT is de gebruiksduur ingekort en dat heeft eenmalig doorgewerkt in de afschrijvingen 2018.

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	96.074	76.100	70.781
4.3.2 Verzekeringen	0	0	0
4.3.3 Onderhoud	318.742	322.000	312.717
4.3.4 Energie en water	543.314	521.500	479.454
4.3.5 Schoonmaakkosten	669.594	582.000	540.618
4.3.6 Heffingen	91.870	68.950	82.041
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	649.400	556.500	547.669
4.3.8 Overige (huisvestingslasten)	153.893	123.000	92.517
<u>Huisvestingslasten</u>	<u>2.522.886</u>	<u>2.250.050</u>	<u>2.125.797</u>

De huisvestingslasten vallen over nagenoeg de hele lijn groter uit dan begroot. Maar met name afwijkingen voor schoonmaakkosten en de dotatie aan de voorziening (groot) onderhoud springen er uit.

De schoonmaakkosten vallen hoger uit dan begroot doordat er meer incidentele schoonmaak heeft plaatsgevonden dan begroot en doordat er in de begroting onvoldoende rekening was gehouden met tariefindexeringen.

Dat de dotatie aan de voorziening (groot) onderhoud hoger uitvalt dan begroot is te verklaren doordat er in de loop van 2019 een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan voor het Zwin College is opgesteld. Op basis daarvan is gebleken dat de dotatie aan de voorziening fors opwaarts moest worden bijgesteld, van € 62.000,- naar € 150.000,-.

4.4	Overige lasten	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1	Administratie- en beheerlasten	664.489	439.950	1.383.326
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	3.916.253	3.773.766	3.609.335
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	0	0	0
4.4.4	Overige (overige lasten)	1.159.967	1.148.750	1.333.878
	Overige lasten	5.740.709	5.362.466	6.326.538

In de administratie- en beheerslasten is € 53.778,- (2018: € 76.066) opgenomen voor accountantskosten.
 De kosten zijn uit te splitsen in de volgende onderwerpen:

	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Accountantshonoraria voor het onderzoek van de jaarrekening:	51.195	50.000	70.795
Accountantshonoraria voor andere controleopdrachten:	2.583	0	0
Accountantshonoraria voor adviesdiensten op fiscaal terrein:	0	0	0
Accountantshonoraria voor andere niet-controlediensten:	0	0	5.271
Accountantshonoraria:	53.778	50.000	76.066

De post inventaris, apparatuur en leermiddelen bestaat uit	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Leermiddelen	1.577.943	1.570.425	1.826.823
Sectiekosten	506.868	1.019.477	492.129
Klein inventaris/onderhoud	252.360	90.650	220.536
ICT	1.227.962	817.264	725.630
Mediatheek en bibliotheek	6.573	5.150	6.484
Reproductie	344.548	270.800	337.732
	3.916.253	3.773.766	3.609.335

De post overige overige lasten bestaat uit:	2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
Abonnementen	12.416	16.500	141.522
Contributies	208.482	125.000	64.328
Representatie	29.361	52.500	40.069
Medezeggenschap- en ouderraad	17.720	13.600	13.987
Verzekeringen	18.784	22.500	14.565
Culturele vorming	31.213	13.000	96.300
Sportdag en vieringen	2.003	1.000	11.960
Reizen en excursies	219.091	115.000	214.310
Open dagen	50.204	36.000	20.844
Examenkosten	242	0	0
Testen en toetsen	39.492	67.500	92.996
Vervoersmiddelen	15.842	17.500	18.464
Leerlingkantine en automaten	66.088	113.500	123.856
Activiteiten overg	153.428	182.450	125.918
Lasten bestuur	0	80.000	1.249
Bijdrage aan derden	0	84.000	10.363
Bijdrage VAVO leerlingen	43.304	0	128.821
Bijdrage aan Samenwerkingsverband	0	0	0
Overige onderwijslasten	249.746	172.700	213.149
Boekverlies desinvesteringen	2.551	0	0
Bijzondere lasten	0	36.000	1.177
	1.159.967	1.148.750	1.333.878

Onder de sectiekosten waren begroot € 515.000 aan leermiddelen voor het technisch vmbo vanuit de aanvullende bekostiging voor technisch vmbo. Het merendeel van de aangeschafte leermiddelen betreft echter investeringen die zijn verwerkt als een investeringssubsidie (zie ook de toelichting bij de materiële vaste activa). Vandaar het grote verschil tussen begroting en realisatie 2019 voor wat betreft de sectiekosten. De ICT kosten 2019 vallen aanzienlijk hoger uit dan begroot. Dat heeft enerzijds te maken met de afkoop van het leasecontract met Econocom in december 2019. Deze afkoop was niet begroot en bedroeg € 242.000,-. Daarnaast zijn er incidentele extra kosten ICT gemaakt in het kader van de transitie: samenvoeging Magister, inrichting netwerk en migratie netwerk Lodewijk College/ gemeenschappelijke dienst en extra support voor de servers.

Financieel en buitengewoon

		2019 EUR	Begroot 2019 EUR	2018 EUR
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Rentebaten	445	0	313
5.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en	0	0	0
5.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0	0
5.5	Rentelasten (-/-)	-18.299	-14.000	-19.257
	<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>-17.855</u>	<u>-14.000</u>	<u>-18.944</u>

De rentebaten zijn door de dalende (en nu zelfs negatieve) geldmarktrente beperkt en liggen in lijn met 2018. Ook de rentelasten 2019 liggen in lijn met 2018. Deze lasten bestaan (grotendeels) uit bankkosten.

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2019	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2019 EUR	Resultaat jaar 2019 EUR	Art. 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
Stichting Samenwerkingsverband VO Zeeuws Vlaanderen	Stichting	Terneuzen	4	447.490	322.685	Nee	0%	Nee
Stichting Promotie Reynaertcollege	Stichting	Hulst	4	106.747	-1.140	Nee	0%	Nee
Centrum voor Top Techniek	Stichting	Terneuzen	4	1.492.466	288.552	Nee	0%	Nee

6. WNT verantwoording: Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Algemene toelichting

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sectoren, hierna kortweg WNT, ingegaan. De WNT is van toepassing op de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Het voor St. Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen toepasselijke bezoldigingsmaximum voor het onderwijs is in 2019 € 164.000,-.

Voor het onderwijs geldt specifiek de Regeling bezoldiging Topfunctionarissen OCW-sectoren en is het bezoldigingsmaximum van de bestuurders en toezichthouders gekoppeld aan de complexiteit van de organisatie. Op basis van de regeling bedraagt het aantal complexiteitspunten voor St. Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen dertien, hiermee wordt de instelling ingedeeld in bezoldigingsklasse E voor het onderwijs. Onderstaand de berekening van de complexiteitspunten en de bezoldigingsklasse:

<u>Klassenindeling en Complexiteitspunten</u>	
Complexiteitspunten:	
Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	<u>4</u>
Totaal aantal punten	13
Bezoldigingsklasse	E
per jaar:	
Bezoldigingsmaximum	€ 164.000
Voorzitter RvT (15%)	€ 24.600
Lid RvT (10%)	€ 16.400

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	P.J. de Witte	P.J. de Witte	S. van Nispen	S. van Nispen	F.C.M. Neefs	D. van Bennekom
Functiegegevens	Lid van CvB a.i.	Voorzitter CvB	Lid van CvB a.i.	Lid CvB	Lid van CvB a.i.	Voorzitter CvB a.i.
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/07	01/08 - 31/12	01/01 - 31/07	01/08 - 31/12	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 77.393	€ 47.310	€ 65.565	€ 45.564	€ 60.391	€ 76.777
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.119	€ 8.281	€ 11.119	€ 8.225	€ 11.119	€ 0
Subtotaal	€ 88.512	€ 55.591	€ 76.684	€ 53.790	€ 71.511	€ 76.777
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 95.255	€ 68.745	€ 95.255	€ 68.745	€ 95.255	€ 95.255
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 88.512	€ 55.591	€ 76.684	€ 53.790	€ 71.511	€ 76.777
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018 Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen						
Functie	Lid van CvB a.i.		Lid van CvB a.i.		Lid van CvB a.i.	Voorzitter CvB a.i.
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/08 - 31/12		01/08 - 31/12		01/08 - 31/12	01/08 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0		1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja		ja		ja	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastb. onkostenvergoedingen	€ 45.496		€ 47.577		€ 45.237	€ 63.674
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.876		€ 7.126		€ 6.876	€ 0
Subtotaal	€ 52.372		€ 54.703		€ 52.113	€ 63.674
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018	€ 66.230		€ 66.230		€ 66.230	€ 66.230
Totaal bezoldiging 2018	€ 52.372		€ 54.703		€ 52.113	€ 63.674
	SKVOH	SSG De Rede	ZSC		Zwin College	SKVOH
Gegevens 2018 Rechtsvoorgangers:	P.J. de Witte	P.J. de Witte	S. van Nispen		F.C.M. Neefs	D. van Bennekom
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Interim Voorzitter CvB	Voorzitter centrale directie		Alg. directeur - bestuurder	Interim voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07		01/01 - 31/07	01/02 - 31/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,45	1,0		1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	nee	ja		ja	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastb. onkostenvergoedingen	€ 59.575	€ 34.728	€ 55.543		€ 55.545	€ 62.957
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.179	€ 0	€ 9.712		€ 9.459	€ 0
Subtotaal	€ 69.754	€ 34.728	€ 65.255		€ 65.004	€ 62.957
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 84.800	€ 34.762	€ 77.249		€ 77.249	€ 72.400
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0		€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 69.754	€ 34.728	€ 65.255		€ 65.004	€ 62.957
Totale ind. toepasselijke bezoldigingsmaximum 2018	€ 151.030	€ 34.762	€ 143.479		€ 143.479	€ 138.630
Totaal bezoldiging 2018	€ 122.126	€ 34.728	€ 119.958		€ 117.117	€ 126.631

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	M.C.E. van Dam-Mieras	T.C.A. de Smet	drs G.F. Langerlaert	J.P.L.D Leenknecht	F.J. Simons	J.C. van Gaalen
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID	LID
Aanvang en einde functieervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/10
Bezoldiging						
Totaal bezoldiging	€ 11.250	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.500	€ 3.750
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum (15% of 10% van €164.000)	€ 24.600	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400	€ 13.659
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018						
Functiegegevens	VOORZITTER	LID	LID	LID	LID	LID
Aanvang en einde functieervulling in 2018	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/08 - 31/12	01/10 - 31/12
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	€ 4.691	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 3.125	€ 1.875
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 9.935	€ 6.623	€ 6.623	€ 6.623	€ 6.623	€ 3.982

	Zwin College	SSG De Rede	SKVOH	ZSC
Functiegegevens	VOORZITTER	VOORZITTER	VOORZITTER	VOORZITTER
Aanvang en einde functieervulling in 2018	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 9.500	€ 8.750	€ 8.750	€ 10.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 11.587	€ 11.587	€ 12.720	€ 11.587

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.

Bedragen x € 1	F.C.M. Neefs
Functie bij beëindiging dienstverband	Lid van CvB a.i.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2019
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 65.091
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 75.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 65.091
Waarvan betaald in 2019	€ 51.072
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Was getekend

College van bestuur:

Piet de Witte, voorzitter

Steven van Nispen, lid

Raad van Toezicht:

M.C. van Dam-Mieras, voorzitter

J.P.L.D. Leenknecht, lid en vice-voorzitter

F.J. Simons, lid

T.C.A. de Smet, lid

G.F. Langerlaert, lid

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen
Postbus 375
4530 AJ TERNEUZEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen te TERNEUZEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven **postadres**
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarssen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 18 juni 2020

Wijs Accountants

Was getekend: M.M.P.G. van Os MSc RA

Kenmerk: 2020.0170.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl